THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 1, 1987 Nr. 233

„LKB Kronika" Nr. 73

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Alytus.

TSKP CK Generaliniam Sekretoiui M. Gorbačiovui

Nuorašai: TSK GB Pirmininkui Čebrikovui,
LTSR Saugumo Viršininkui
Lietuvos Vyskupams ir vyskupijų Valdytojams

Kun. Antano Gražulio, gyv. Lietuvoje, Alytaus m., Pušyno 6,

Pareiškimas

Artėjant šv. Kalėdoms, persekiojimas sustiprėjo. Gruodžio 23 d. apie namą, kuriame gyvenu, stovėjo lengvosios mašinos; vienos atvažiuodavo, kitos nuvažiuodavo. Jose sėdėdavo po du-tris asmenis. Iš mašinų pro užpakalinių durelių langus buvo iškištos kažkokios antenos (tokių parduotuvėse niekada nemačiau). Priėjus prie automašinų, antenas greitai įsidėdavo į vidų, o kažkokią aparatūrą uždengdavo. Kai pajusdavo, kad juos stebime, nuvažiuodavo. Pagal numerius inspektoriai nustatė, kad visos tos mašinos iš Vilniaus. Įtariau šias automašinas, kurių valstybiniai numeriai: 3246 LID, A 8236 LI, A 7600 LI, R 3972 LI. Apie tai gruodžio 23 d. Jums pranešiau telegrama.

Gerb. Generalini Sekretoriau, tai, ką esu išdėstęs, man pačiam papasakojo šeimininkė. Ją, kaip pensininkę širdininkę moterį, gali atitinkami asmenys priversti paneigti man papasakotus dalykus. Šeimininkė man aiškino: „Kaip aš jų nepriimsiu? Aš gi jų bijau. Jie viską gali. Jie gali ir mane nužudyti ir mano vaikams atkeršyti, juos išmesti iš darbo..."

Ar tai nepažeidinėjimas tarybinių įstatymų, elementariausių žmogaus teisių? Kodėl net tarybinių žinių be trukdymo negalima klausyti?

1987.I.29.

* * *

Klaipėda. 1986 m. rugpjūčio mėnesį V. Zalomskytė už vaikų katekizaciją buvo nubausta 25 rub. bauda.

* * *

Kapsukas. Kaip ir visuomet sausio 27 d. Lietuvos tikintieji gausiai susirinko į Marijampolės bažnyčią švęsti garbingojo Dievo Tarno arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus mirties minėjimą.

Šventėje dalyvavo vyskupai: Julijonas Steponavičius, Juozapas Preikšas, Vladas Michelevičius ir skaitlingas būrys kunigų. Sumos pamokslą pasakė vysk. V. Michelevičius, per šv. Mišias giedojo jungtinis vargonininkų choras.

Pasibaigus pamaldoms, tikintieji dar ilgai nesiskirstė nuo arkivyskupo sarkofago.

Sausio 26 d. vakare į Marijampolės bažnyčią prie arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus sarkofago pasisemti tikėjimo, ryžto ir aukos dvasios iš įvairių Lietuvos kampelių rinkosi vaikai ir jaunimas. Po šv. Mišių ir pamokslo, kurį paskė kun. Kęstutis Brilius, parapijų jaunimo atstovai atliko iš anksto pasiruoštą programą: buvo giedamos giesmės, skaitomos maldos, eilėraščiai.

(Bus daugiau)

Ateities Sovietų Sąjungos, Čekoslovakijos ir Vengrijos komunistų kariniai pratimai Rytų bloke bus mažesni, negu, kad čia matome, kurie buvo praėjusiais metais. 625,000 sovietų kariuomenės dalinių laikoma Rytų Europoje paruošti kovoti prieš NATO valstybes.

Sulaikytos kubiečių deportacijos

Atlanta. — Kubiečiai kaliniai, esantys Amerikos kalėjime, bijodami deportacijos į Kubą ir protestuodami prieš tai, padegė kalėjimą ir jame sukėlė riaušes. Neramumai buvo sukelti ir Louisianos kubiečių stovykloje.

Tose dviejose vietose yra daugiau negu 7,600 suimtų kubiečių, kuriuos Reagano administracija mano sugrąžinti į Kubą. 3,600 iš jų baigė kalėjimo bausmes už nusikaltimus, kuriuos jie buvo padarę šiame krašte, bet niekados nebuvo išleisti į laisvę. Kiti 3,800 dar tebeatlieka bausmes, o 200 yra laikomi protiniai nesveiki. 1980 m. apie 125,000 kubiečių pasiekė Amerikos krantus. Juos tada pasitiko Amerikos imigracijos pareigūnai ir jie dabar yra laikomi legaliais pabėgėliais.

Geriau mirti, negu grįžti pas Castro

Daugelis kubiečių pareiškė, jeigu jie bus grąžinami į komunistinę Kubą, jie geriau nusižudysią čia pat, negu sutiksią būti deportuojami į Kubą. Valstybės departamentas pranešė, kad yra susitarta su Kuba juos grąžinti. Bet kai kubiečiai pabėgo, jiems buvo suteikta teisė kaip bona fide politinių pabėgėlių; jie nepavojingi šiam kraštui. Jiem buvo leista čia apsigyventi. Dabar Teisingumo departamentas nori tas teises atšaukti ir grąžinti į Kubą, o jie visi yra nusistatę prieš komunistinį Castro režimą.

Reikia teisminio proceso

Kai kurios amerikiečių organizacijos pareiškė protestą, kad prieš savo valią tie politiniai pabėgėliai iš Kubos vėl būtų grąžinti Castro režimui. Teisingumo departamento viršininkas Edwin Meese su prezidento pritarimu laikinai sulaikė kubiečių deportacijas. Imigracijos skyrius sako, kad reikia kiekvieno jų atskirai ištirti bylas ir tik tada spręsti apie deportavimą.

Laiko pagrobę 122 žmones

Atlantoje kubiečiai kaliniai laiko pagrobę 94 įkaitus. Panaši situacija yra Oakdale, La., kur kubiečiai grasina nužudysią 28 pagrobtuosius, jei vyriausybė naudos prievartą. Pagal Teisingumo departamento pranešimą, yra pradėti pokalbiai, kurie turėtų apraminti susidariusią padėtį. Abiejų vietų riaušės prasidėjo tada, kai Valstybės departamentas ir Kubos Castro vyriausybė susitarė, kad bus sugrąžinta 2,700 kubiečių. Kubiečiai reikalauja rašyto dokumento, kad nebus vykdoma deportacija. Tada jie išleis pagrobtuosius ir nebekels riaušių.

Griežtos sutarties laikymosi sąlygos

Santa Barbara. — Reagano administracija pradėjo dirbti, kad būsimoji sutartis būtų ratifikuota Senate. Ji paskelbė, jog yra sutartos griežtos patikrinimo sąlygos. Sovietų Sąjungos inspektroiai galės tikrinti Amerikoje, kad nebūtų gaminamos tos rūšies branduolinės raketos. Amerikos inspektoriai tą patį darys sovietų ginklų gaminimo įmonėse. Baltųjų rūmų pareigūnai pranešė spaudai, jog Administracija žino, kad gali būti sovietų apgaudinėjami ir todėl ilgai užtruko pasitarimai tik dėl šios priežasties. Kai prezidentas sugrįš iš Padėkos dienos savaitgalio į Washingtoną, jis dar kartą peržiūrėsiąs inspektavimo punktus. Sutartis sutarta pasirašyti šį mėnesį, kai Gorbačiovas atvyks į Washingtoną gruodžio 7 d.

Sutartis nėra tobula

Baltieji rūmai Pripažysta, jog sutartis nėra „100% tobula", sako Howard Baker. „Jie gali visada apgaudinėti, bet mes viską darome, jog turėtume kuo daugiau galimybių, kad jie kuo mažiau tegalėtų mus apgauti. Iš to jie negali kariniai sustiprėti". Valstybės sekretorius George Shultzas susitiko su Senato mažumos vadu sen. Bob Dole ir jam išdėstė patikrinimo punktus būsimojoje sutartyje. Tai Administracijos būdas sumažinti skepticizmui pačių respublikonų tarpe, kurie labai atsargiai žiūri į šią sutartį. Bob Dole, kuris yra prezidentinis kandidatas, yra taip pat abejingas. Po pasitarimų sen. Bob Dole išleido viešą pareiškimą, kad tarėsi su Shultzu, bet, kad tai buvo be aštrių žodžių susitikimas, ir kad jis esąs „patenkintas, kas jam buvo paaiškinta". Taigi, patenkintas paaiškinimu, bet nieko daugiau.

Gal balsuos už sutartį

Sen. Dole nieko nepasakė, kokia bus jo pozicija, kai tą sutartį reikės tvirtinti Senate. Jis tik pastebėjo, jog gal būt balsuos už sutartį, jei bus prijungtos jo pateiktos rezervacijos, kurias prezidentas turėtų prie sutarties pridėti, bet kurioms nebūtų reikalingas dar kitas pasitarimas su sovietais.

Praėjusią savaitę Baltųjų rūmų viršininkas Howard Baker išsireiškė, jog Senatas turėtų tą sutartį patvirtinti be papildymų.

Baltieji rūmai pranešė, kad, kai sutartis bus ratifikuota, tai po 60 dienų abiejose šalyse turi prasidėti raketų skaičiavimas. Apie 30 amerikiečių vietovių būtų rusų inspektuojamos. Du trečdaliai tokių vietų yra Amerikoje, o kitos yra išdėstytos Europoje.

Šį kartą būsią geriau

Sovietų kraštuose būtų tikrinamos 28 vietos, kai kurios ir Rytų Europoje. Kiekvieno krašto inspektoriai galės surašyti, ką jie ras tuose sandėliuose ir kurios raketos turi būti sunaikintos. Ši sistema veiktų 3 metus. Kai kurios vietos sovietuose būtų inspektuojamos tik vieną kartą. Turi būti įsteigta komisija, kuri patikrintų vietoje raketas, jei būtų nusiskundimų. Panaši komisija buvo įsteigta 1972 m., kai buvo pasirašyta antibranduolinė sutartis, bet ji labai blogai atliko savo pareigas. Šį kartą „būsią geriau, nes esąs kitas režimas sovietuose", sako Administracijos aukšto rango pareigūnas.

Pirmieji inspektoriai

Sovietų pirmieji inspektoriai Amerikoje būtų prie Hercules Aerospace fabriko Magna mieste, Utah valstijoje, kur gaminamos MX ir Trident raketos, o taip pat ir Pershing 2 raketos. Amerikos inspektoriai būtų Votkinske, Uralo vakaruose, kur gaminamos SS-20 ir SS-25 raketos. Sutartis neleidžia inspektoriams abiejuose kraštuose įeiti į įtariamus pastatus arba į tuos fabrikus, kur tikrai gaminamos raketos, bet tik kur toms raketoms yra ruošiamos dalys. Jei tai būtų pastebėta, turėtų būti pranešta minėtai komisijai.

Baltųjų rūmų pareigūnai prašo susilaikyti kritikus tol, kol bus gautas pilnas sutarties tekstas. Sovietai apie šią vidutinio nuotolio ir trumpesniųjų distancijų sutartį nieko plačiau ir konkrečiau nerašė ir apie savo patikrinimo štabą dar nepranešė.

Harold Washington
1922-1987

Vakar buvo palaidotas Chicagos miesto meras, kuris staiga mirė praėjusią savaitę.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Meksikos** mieste buvo sustojęs Nikaragvos sandinistų prez. Ortega ir čia jis prašė, kad Honduro vyriausybė uždarytų Contras bazes. Kalbėdamas apie savo kelionę Amerikoje, pasakė, jog prezidento Reagano administracija nenori bendradarbiauti Centro Amerikos taikos plane, kas neatitinka tikrenybei.

— **Washingtone** nepriklausomas specialus prokuroras Irano – Contras reikaluose pasakė, kad jam reikia daugiau laiko išstudijuoti ką tik gautus naujus dokumentus iš Šveicarijos bankų, kurių esama daugiau negu 2,000 puslapių.

— **Graikijoje** įvyko demonstracijos prie Amerikos ambasados Atėnuose, kur buvo skanduojami šūkiai prieš Ameriką ir reikalaujama, kad amerikiečiai važiuotų namo ir užleistų bazes graikams.

— **Pietų Afrikos** prezidentas Botha pirmą kartą pasakė, kad statys povandeninį laivą ir sumodernins savo laivyną.

— **Alžirijos** prezidentas Nenjedid Chadli perorganizuoja savo kabinetą. Jis panaikino Planavimo ministeriją, kuri rūpinosi ekonominiais krašto reikalais. Neduodama paaiškinimų, kodėl taip daroma.

— **Bonoje** pranešama, jog centriniai Europos bankai sumažino procentus, kad būtų pakelta Vakarų Europos ekonomija ir sustabdytas dolerio kritimas.

Negali nugalėti laisvės kovotojų

Raketos pakeitė situaciją Afganistane

Kabul. — Vakarų diplomatai Maskvoje ir Afganistane pastebėjo, jog Sovietų Sąjungos kariuomenės buvimas įgauna kritiškas formas, nes Maskva ieško būdų, kaip garbingai pasitraukti iš Afganistano, kur ji vis tebelaiko 115,000 karių dalinius. Komunistinė vyriausybė praranda savo persvarą prieš afganų laisvės sukilėlius.

Diplomatų sluoksniuose manoma, jog būsimojoje viršūnių konferencijoje prezidentas Reaganas ir Sovietų Sąjungos generalinis partijos sekretorius M. Gorbačiovas kalbėsis apie Afganistano laisvės reikalą. Sovietų vadas pasiūlysiąs 12 mėnesių laiką, kad tuo metu Amerika nustotų rėmusi laisvės partizanus, o sovietai per tą laiką pasitrauksią iš Afganistano.

„Kraujuojanti žaizda"

Gorbačiovas sovietų įsivėlimą į Afganistaną pavadino „kraujuojančia žaizda". Sovietai savo kariuomenę įvedė į Afganistaną 1979 m., kad padėtų ten esamiems komunistams. Maskva turi dilemą — Vakarų diplomatai sutinka, jog išvedimas sovietų kariuomenės tuoj galutinai sužlugdytų vyriausybę, kuriai vadovauja gen. Najibullah. Be sovietų kariuomenės jo vyriausybė neišsilaikytų nė šešių mėnesių, mano vakariečiai diplomatai. Kitas diplomatas sako, kad Afganistanas eina prie pabaigos. Sovietams nesiseka kovoti prieš partizanų raketas, kurias jiems teikia ne tik Amerika, bet ir kiti kraštai.

Stinger priešlėktuvinės raketos, kurias davė Amerika partizanams, kurie afganų kalboje vadinami mujahedeen, drastiškai pakeitė karinę situaciją Afganistane, sako diplomatai ir kariniai ekspertai. Žvalgybos šaltiniai praneša, jog kasdien partizanai numuša sovietų lėktuvų. Šis partizanų pasisekimas verčia sovietus susilaikyti nuo didesnių puolimų ir dabar jie bando išlaikyti tik sostinę Kabulą ir kitus keturis didžiuosius miestus.

Sustiprėjo partizanai

Prieš metus partizanų moralė buvo žema, jie šaukėsi pagalbos, sako Vakarų diplomatai. Šiuo metu jų pasisekimai yra žymiai sustiprinę jų moralę ir jie atgavo pasitikėjimą. Sakoma, jog sovietai reikalauja, kad gen. Najibullah sudarytų tautinę atstatymo komisiją, tačiau daugelis komunistų partijos narių to nenori. Vakar Afganistanas turėjo priimti naują konstituciją. Joje didelė galia suteikiama prezidentui, kuriuo kaip tik numatoma išrinkti gen. Najibullah. Naujoji konstitucija skelbia Afganistaną „islamiška tauta". Vyriausybė nustojo save vadinusi komunistine vyriausybe.

Partizanų sąlygos

Partizanai laikosi savo nusistatymo — sovietų kariai privalo išvažiuoti iš Afganistano, vyriausybė atsistatydinti ir tik tada bus galima įsteigti islamišką valstybę. Apie sovietų kariuomenės išvežimą užsiminė Gannadi Gerasimov, kuris kalbėjo Miunchene, kad tai būtų galima atlikti vienerių metų laike, bet tik jei Amerika nustos rėmusi afganų laisvės kovotojus. Sovietai nori Afganistaną padaryti neutraliu kraštu. Bet pasirodyti, kad Raudonoji armija negali nugalėti laisvės kovotojų, yra nepriimtina Gorbačiovo vyresniojo amžiaus draugams.

Pabaltijis Europos parlamente

Strasburgas. — Š. m. spalio 15 d. Europos Parlamentas Strasburge vieningai priėmė Pasaulio Pabaltiečių Santalkos iniciatyva įvestą rezoliuciją dėl „Pabaltijo valstybių situacijos". Už rezoliuciją balsavo 151 atstovas, o susilaikė 15.

Rezoliucijoje kreipiamasi į Sovietų Sąjungą, kad ji labiau gerbtų laisvą apsisprendimą ir žmogaus teises Pabaltijo kraštuose. Pagrindą rezoliucijai davė š.m. rugpjūčio 23 dienos demonstracijos Vilniuje, Rygoje, ir Taline. Šį kartą ir socialistų frakcija pilnai rėmė rezoliuciją. Rezoliucijoje Europos Parlamentas reikalauja, kad Europos Bendruomenės užsienio reikalų ministeriai dėtų visas pastangas, kad Baltų klausimas būtų keliamas šiuo metu Vienoje vykstančioje CSCE konferencijoje, ir abišaliuose pasitarimuose su sovietų Sąjungos vyriausybe. Parlamento priimtoji rezoliucija taip pat reikalauja, kad Europos Bendruomenės masinės spaudos, televizijos ir kt. tarnybos atkreiptų daugiau dėmesio į Pabaltijo klausimą, kad Pabaltijo kraštų likimas ir jų pagrįsti laisvės reikalavimai nebūtų pamiršti.

Vieningo darbo vaisius

Ši rezoliucija yra Pasaulio Pabaltiečių Santalkos Europos biuro iniciatyvos vaisius. Jį Parlamentui pristatė Olandijos delegatė Mrs. Elise Boot. Rezoliucijos tekstas buvo suformuluotas įvairių frakcijų pasitarimų metu. Šiuo keliu eidama Pasaulio Pabaltiečių Santalkos atstovybė susilaukė tokio vieningo atgarsio ir tokių teigiamų rezultatų.

(Elta)

— **Korėjos** lėktuvas su 115 keleivių, kuris iš Bagdado, Irako sostinės, skrido į Seoulą, Pietų Korėjos sostinę, pražuvo netoli Burmos. Vėliau buvo surasta nelaimės vieta, bet nerasta nė vieno gyvo žmogaus.

KALENDORIUS

Gruodžio 1 d.: Eligijus, Natalija, Butegeidis, Giedrūnė.
Gruodžio 2 d.: Liucijus, Aurelija, Silvija, Svirgaila, Skirmante.

ORAS

Saulė teka 6:57, leidžiasi 4:21.
Temperatūra dieną 38 l., naktį 28 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KŪDIKYSTĖJE PASIKVIETIMAS ŠIRDIES GILTINĖS (9)

Stipriausia šio krašto žmonių giltinė yra sklerozė: ji čia jau kūdikystėje aplanko šio krašto gyventojus, nes jie ją mielai per savo vaikų gomurio tenkinimą pasikviečia.

Čionykščio gyvenimo tiesa.

Jau nuo kūdikystės yra kviečiama širdies giltinė. Louisiana State University Medicinos centre dirbantis dr. G. Berenson su talkininkais New Orleans mieste tyrė 440 vaikų nuo gimimo iki 7 metų amžiaus dėl kraujo riebumo. Buvo norėta susekti, kada ši stipriausia šio krašto giltinė pradeda žmogaus širdį žudyti. Taip ir buvo išsiaiškinta visiems svarbūs trys faktai. 1. Jau septynmečiai turi per riebų cholesteroliu kraują. 2. Nuo vaikystės pakilęs kraujospūdis nusitęsia iki suaugusiojo amžiaus. 3. Kūdikiai ir vaikai čia maitinami per riebiai. Jiems kasdien su maistu duodama daugiau riebalų negu medicina pataria. O tuo reikalu medicinos patarimas yra štai koks: dienos maisto davinyje turi būti riebalų nedaugiau kaip 35%, iš jų gyvulinių riebalų nedaugiau kaip 10%.

Pasninkas — liesas maistas saugo širdį nuo atakos

Kardiologas dr. G. Berenson tvirtina, kad liesa dieta yra labai svarbi apsisaugant nuo širdies atakos. Liesas maistas nuo vaikystės gali apsaugoti nuo širdies atakų, pasitaikančių vėlesniame amžiuje.

Buvo rasta, kad tiriamieji vaikai buvo gavę per riebų maistą: dienos davinyje gavo nuo 37% iki 47% riebalų. O vaikų ligų gydytojas pataria vaikams duoti ne riebesnį maistą, turintį nedaugiau kaip 33% riebalų dienos davinyje. Šie tirtieji vaikai gi net jau nuo antrų savo amžiaus metų gavo per daug cholesterolio savo maiste. O cholesterolis savu gausumu artina širdies ataką — šią tiesą dabar jau ir analfabetai žino. Belieka visiems savomis asmenybėmis taip susitvarkyti, kad mes visi pajėgtume šią tiesą savo gyvenimo dalimi paversti.

Minėti tyrinėtojai susekė, kad vaikai nuo 1-4 metų amžiaus maitinami per saldžiai. Užkandžiams krakmolinio valgio dienos davinyje jie gauna nuo 33% iki 40% cukraus pavidale. Dar to negana: susekta, kad dvejų metų vaikai gauna daugiau cukraus negu 9-10 metų amžiaus vaikai. Pienas ir gazuoti (papsai) gėrimai čia sudaro pagrindinį cukraus davinį. Rasta, kad baltaodžiai vaikai gauna daugiau cukraus ir mažiau riebalų — cholesterolio negu tamsiaodžiai vaikai.

Taip ir išeina, kad jeigu nebus pakeisti vaikų maitinimo įpročiai, jie vėlesniame amžiuje susilauks didelio pavojaus nuo širdies ligų — arterijų sklerozės ir dėl to širdies atakų bei paralyžiaus (stroko), o kojose ir inkstuose sklerozės.

Nėra kitos išeities apsisaugant nuo širdies giltinės: reikia tvarkytis su per riebiu ir cholesteroliu per gausiu maistu nuo pat kūdikystės. Tik taip išvengsime širdies ligos vėlesniame amžiuje.

Dabar kiekvienas apsileidėlis šioje srityje tegul savęs paklausia: ar mes, taip lengvai galėdami savo širdis apsaugoti nuo atakos, ir toliau jų nesaugosime, ar ir toliau nė plauko nepajudinsime, kaip iki šiol nepajudinome? Gerai įsidėmėkime ir niekada nepamirškime sekančios tiesos: tik mediciniškiems nenusidėjėliams yra pažadėta jų širdims mediciniška dangaus karalystė. Į ją dabar visi visomis keturiomis pradėkime kopti vienas kitą pralenkdami.

Vaistai ar operacija visko nesutvarkys

Dabar sužinojome, kad turime nuo gimimo stoti visomis galimomis priemonėmis ir turimomis jėgomis kovon su aršiausia širdies giltine — skleroze. Tik per ją nugalėję išvengsime čia dažniausiai apsilankančios giltinės — širdies atakos.

Jau žinome kaip ją nugalėti tinkamu maistu, pradedant nuo pat gimimo. Apie vaistus vėliau sužinosime. O dabar susipažinkime su visų mityboje apsileidėlių laukiama — trokštama širdies operacija („bypass surgery").

Tūlas mūsiškis nemeta rūkęs, nesitvarko su nutukimu, su per dideliu kraujo riebumu, su pakeltu kraujospūdžiu bei girtavimu ir turimų negalių tvarkymu, ypač cukraligės sukontroliavimu — mat jis tikisi galįs tose srityse apsileisti, nes tiki, kad jam visą reikalą pataisys — širdies ataką jam atitolins — širdies priskretusių arterijų pakeitimas sveikomis operacijos pagalba.

Išsklaidymui daug prisirinkusių tokių dūmų nesiorientuojančiųjų nusiteikimuose, bent apgraibomis susipažinkime su tokios širdies operacijos reikalais.

Širdies operacija nėra visagalė

Nors dabar širdies priskretusių arterijų operacija tapo, kaip ir tulžies pūslės ar aklosios žarnos išėmimas, beveik kasdieniniu įvykiu visose šio krašto didesnėse ligoninėse, vienok gausėja skaičius kritiškai į tokią operaciją žiūrinčiųjų. Ir jie turi pagrindo, dėl sekančių faktų.

Nors minėta operacija gydytojų yra laikoma naudinga, nepamirštini yra sekantieji svarstymai, kuriuos pateikia dr. Blankenhorn.

1. „Bypass" operacijos kritikai tvirtina, kad tokia operacija nėra pilnai pateisinama; nėra taip efektyvi, kad pateisintų vis augantį jos populiarumą ir 30,000 dolerių išlaidas.

2. Jei pacientas nekovoja visa savo jėga su skleroze, tai po minėtos operacijos ir toliau kraujagyslės priskrenta ir daugeliui pacientų prisieina tokią operaciją pakartoti. Todėl visada verta turėti antro gydytojo nuomonę apie siūlomą širdies operaciją ligoniui.

3. Jau yra atlikta šiame krašte apie du milijonai tokių operacijų. Jų likimas pagerės, jei ims pasninkauti nuo riebalų, mėsų ir nevartos cholesterolinio maisto. Dar reikalingi vaistai mažinantys jų kraujuje cholesterolį. Tai irgi pagerins minėtai operuotųjų išsilaikymą.

Tikrinkimės savo kraują

Pirmas žingsnis kovojant su širdies ataka yra reikiamas kraujo pasitikrinimas. Kiekvienas turime žinoti kaip riebus, saldus, rūgštus yra mūsų kraujas.

Gyd. Anthony Komaroff, dirbąs Bostone, Brigham Women's Hospital, tvirtina, kad yra sunkumų su reguliariu kraujo tyrimu dėl cholesterolio, nes tik pusė iš 5,000 šio krašto laboratorijų tikrina dėl cholesterolio kraują atsakančiai. Kitos penkiais procentais daro paklaidą, o kai kurios iš jų visai niekus iš tokio kraujo tyrimo padaro. Tą tiesą patvirtina ir Mayo klinikos tyrinėtojai. Todėl būkime ganėtinai išmintingi ir nesiduokime kiekvienam už nosies vedžiojami. Žiūrėkime labai rimtai į kraujo tyrimą ir pasikliaukime tik tokiu gydytoju, kuris irgi turi reikalų tik su pajėgia laboratorija.

Širdies atakos prišaukėjai

Apsauga nuo sklerozės nėra visai tikslus mokslas. Dr. Blankenhorn tvirtina, kad geriausiai kiekvienas padarys, jei šalins visus sklerozės prišaukėjus (risk factors). Todėl turime susitvarkyti su visais sklerozės prišaukėjų didintojais, kurie priartina širdies ataką:

1. Pakeltas kraujospūdis. 2. Nutukimas. 3. Užsisėdėjimas. 4. Rūkymas. 5. Kraujas riebus cholesteroliu ir LDL. Tai visur mediciniškoje literatūroje skelbiami širdies atakos prišaukėjai.

Šis skyrius papildo tokių niekadėjų skaičių:

6. Per saldus kraujas.

7. Per rūgštus kraujas (daugiau „Uric acid" negu 6 mg%).

8. Svaiginimasis.

9. Nervavimasis dėl gauto bilieto už vairavimo paklaidą ar dėl kito mažmožio nervinimasis toks, tarsi dabar dėl to dangus griūtų.

10. Reikiamas naudotinų vaistų nenaudojimas, nesusirašymas, išsiblaškymas taip svarbiame reikale.

11. Dolerį labiau už savo širdį mylėjimas ir dėl to nesitvarkymas su maistu ir gyvenimo keliu, pvz., vyrui gavus širdies ataką laukimas rytojaus, kol atvažiuos giminaitis su mašina, nes nenorima nors ir menkų nepatogumų šaukiant greitąją, arba nepakeitimas sunkaus darbo lengvesniu sulaukus 87 m. amžiaus, pataikaujant antros pusės užmačioms.

12. Nesišvietimas sklerozės apsaugos srityje ir savo būdo — gyvenimo vagos nesutvarkymas.

13. Atžagareiviškumas — atsisakymas maitintis pasninkišku maistu saugojantis širdies atakos.

O kokį maistą valgyti?

Tūlas inteligentiškas viengungis klausia: „Prirašėt ko nevalgyti; tai dabar praneškit ką valgyti.

Štai tas elgesys, kurio pagalba siekiamas idealaus cholesterolio kiekis kraujuje (150 mg%).

1. Nevalgoma gyvulinių riebalų (sviesto, grietinėlės, taukų, lašinių, bekono, paukščio odos).

2. Nevalgoma vidaus organų (liežuvio, kepenų, smegenų, inkstų).

3. Apsieinama be gyvulio raumenų (kumpio, dešrų, dešrelių...).

4. Valgoma žuvis, jei „uric acid" kraujuje negausiau kaip 6 mg%.

5. Valgoma kiaušinio baltymai iki tuzino jų per dieną, įvairiausiame pavidale.

6. Valgyti kukurūzų aliejų vietoje kitokių riebalų. Alyvų aliejus yra geras, bet daug brangesnis.

7. Vaikščioti — ilsėtis ir vėl darbuotis — tik jokiu būdu neužsisėdėti.

8. Vaisių-daržovių reikia valgyti centneriais, o ne kilogramais.

9. Imti cinko sulfato 200 mg po vieną tabletę pavalgius, kartą paroje.

10. Imti kasdien po vieną aspirino 325-mg tabletę su maistu.

11. Imti niacino, iki 750 mg per dieną (kapsulės po 250 mg — tris per dieną). Retais atvejais prisieina gydytojui kontroliuojant imti iki 1.5 gramo. Nebijoti paraudimo bei šilimos išmušimo po tokios kapsulės paėmimo. Tai vaistas cholesterolio sumažinimui kraujuje.

12. Sunaudoti avižų dribsnių po pusę puodelio kasdien su skim milk.

13. Valgyti rudų ryžių.

14. Naudoti tik nugriebtą pieną (skim milk), arba iš tokio pieno sūrius valgyti.

15. Nerūkoma, negirtaujama, nevalgoma šokolado, negeriama kavos bei tikros arbatos.

16. Nesinervinama dėl uodo snapo.

Dabar su kiekvienu straipsniu bus paduodamas sveiko valgio receptas.

Išvada. Sumažinimas liguistumo — sklerozės ir tuomi apsisaugojimas nuo širdies atakos nėra jau taip paprastas dalykas, kaip kuris galvotų. Reikia nuo didžiausios giltinės gelbėjantis dėti daug pastangų ir per gana ilgą laiką, per visą savo amžių.

Pasiskaityti: „Newsweek On Health", Fall 1987.

Petras Žolynas gauna nuo slogos skiepus Lietuvio Sodybos ambulatorijoje.

Nuotr. **M. Nagio**

A. Plėškys, Bronius Arbataitis ir Antanas Kevėža klausosi sveikatos patarimų Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje.

Nuotr. **M. Nagio**

Laiškas

JAUTRIU ŠIŲ DIENŲ KLAUSIMU

Esu lituanistinės mokyklos mokytoja, todėl džiaugiuosi kiekvienu straipsniu, rašančiu apie lituanistines mokyklas. Lituanistinio švietimo darbas yra labai svarbus, nes nuo jaunimo priklausys ir mūsų tautos ateitis. Dėkoju „Horizontų" skyrelio korespondentui spalio 30 d. paminėjusiam lituanistines mokyklas, nors pats tame straipsnelyje teigia „... aplamai tokie straipsniai man neįdomūs".

Jis rašo apie Kr. Donelaičio aukštesniąją mokyklą Chicagoje. Aukšt. mokykloje veikia ne tik keturios klasės, bet ir nekalbančių lietuviškai klasė. „Pastaroji žinia, jei yra tikeli, savo turiniu stebina, juokina ir net jaudina". Stebiuosi ir apgailestauju, kad autorius, rašydamas apie mūsų mokyklą, neapsilankė ir negavo teisingos informacijos. Susidaręs klaidingą nuomonę iš mokyklos pranešimo, ją ir paskelbė savo raportaže. Būdama šių mokyklų inspektorė, jaučiu pareigą teisingai informuoti šio skyrelio skaitytojus.

Autorius rašo: „... matyti, kad į aukštesnę lituanistinio mokymo įstaigą, atseit, į lit. mokyklą, gali įstoti ir tokie mokiniai, kurie lietuviškai visai nemoka. Tuo keliu einama vien dėl to, kad mokyklos vadovybė nori privilioti daugiau mokinių. Tačiau, vietoje profanavus aukšt. mokyklą, tokia klasė kaip tik yra ir Kr. Donelaičio vardo žemesnėje mokykloje ir ten turėtų įstoti visi tos kategorijos mokiniai, **nežiūrint amžiaus"** (pabraukta R.K.)

Suaugusių klasė mokykloje sėkmingai veikia 4 metus. Ją lanko įvairaus amžiaus (nuo 24 m. iki pensijos amžiaus) ir įvairaus išsilavinimo (mokytojai, kunigai) studentai. Suaugusiųjų klasę lanko lietuvių kilmės studentai, kurie seniau nenorėjo „gaišinti" laiko lietuviškoje mokykloje, o dabar nori įsigyti žinių. Lanko mišrių šeimų nariai (vyras ar žmona), norėdami pramokti lietuvių kalbą, kad šeimoje ja kalbėtų.

Autorius siūlo, kad vaikų skyrius turėtų būti sujungtas su suaugusiųjų klase, tačiau suaugusiųjų klasės kursas yra labai platus ir įvairus. Studentai pajėgia mokytis plačiu mastu ir tempu, ko nesugeba 7 metų amžiaus vaikai. Todėl klasės ir skyriaus sujungimas, savaime aišku, neįmanomas.

Iki šiol mokyklos kreipė dėmesį į mokinių amžiaus ribą. Dabar pribrendo laikas steigti suaugusiųjų klases. Ateityje tokių klasių reikalingumas vis didės. Gyvename naujame laikmetyje, atsiranda nauji reikalavimai. Neatmeskime naujų idėjų vien todėl, kad jos nebuvo reikalingos prieš 30 metų.

Baigdama šį išaiškinimą, linkiu ir toliau „Horizontų" autoriui nenuilstamai rašyti ir visuomenę informuoti, bet pasirenkant žinias iš autentiškų šaltinių.

Regina Kučienė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: $60.00. Foreign countries $60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rc St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$60.00	$35.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	$60.00	$35.00	$20.00
Užsienyje	$60.00	$35.00	$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	$35.00	$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambint 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12 - 2 v. p.p.
penkt.: 1 - 3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-llance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAI
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0160
11600 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927—3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

„Glasnost" šviesoje iškeliamas

KULTŪROS PAMINKLŲ NAIKINIMAS

„Persitvarkymas" ir „viešumas", kokie jie bebūtų, okup. Lietuvoje turi tą gerą pusę, kad buvo kiek atleisti varžtai kelti aikštėn kai kurias negeroves ir kritikuoti aukštesnių valdžios pareigūnų, net komunistų partijos narių veiksmus. Taigi ėmė reikštis lyg ir tam tikras kultūrinis ir ekologinis atgimimas. Ir sovietinėje spaudoje pasigirsta balsų apie buvusias ir esamas negeroves, apie kultūros paminklų naikinimą ar nesirūpinimą jų apsauga.

Ypač susirūpinta mūsų sostinės architektūros paminklais, jų apsauga, sunykusių ar tebenykstančių pastatų atstatymu. Pirmiausia užkliuvo Senamiestis, kur jau daugelį metų pamažu restauruojami pastatai valstybės lėšomis ir talkininkų darbo jėga.

Viename specialistų bei kultūrininkų diskusiniame pasitarime rašytojas Justinas Marcinkevičius, be ko kita, iškėlė sostinės gatvių vardų klausimą. Jis sako, kad Vilniuje „nėra S. Neries, Maironio gatvių, o yra pavyzdžiui M. Gorkio gatvė". Toliau teigia, kad Kultūros fondo įstatai įpareigoja įstatymišku būdu saugoti senuosius vardus. Jis sako: „Vadinasi, mes įpareigojami siekti, kad būtų išsaugota, kas likę, o ten, kur padaryta klaida, atitaisyti. Atsinaujinimo, persitvarkymo procesas ne tik duoda galimybę taisyti klaidas, bet ir įpareigoja tai atlikti" („Pergalė, Nr.6,125 psl., 1987).

Turime po ranka trumpą informacinį Vilniaus žinyną turistams. Čia paskelbtas ir kelių šimtų gatvių vardinis sąrašas. Jame randame, greta kitų Vilniui svetimų, ir šiuos gatvių vardus: J. Černiachovskio, F. Dzeržinskio, J. Gagarino, Komjaunimo, Komunarų, Kosmonautų, M. Kutuzovo, Mičiurino, Kačalovo, Raudonosios armijos prospekto, Rusų ir kitus Vilniui svetimus vardus.

„Gimtasis kraštas (Nr.46, 1987.XI.18) paskelbė ilgesnius kultūrininkų pasisakymus dėl projektuojamo Vilniaus Senamiesčio pertvarkymo. Kaltinamas Vilniaus miesto vykdomasis komitetas, o ypač jo pirmininkas Algirdas Vileikis, šiuo metu užimąs lyg ir miesto burmistro vietą. Esą jis ignoruoja kultūrininkų pasiūlymus ir net neatsako į jų raštus. Taigi reikia išgelbėti, atstatyti, padaryti tviskantį mūsų respublikos sostinės centrą ir širdį — jo Senamiestį. Tai atsakomybė prieš Tarybų Lietuvos liaudį ir prieš viešąją pasaulio nuomonę. Tokių senamiesčių, kaip Vilniaus, yra nedaug, o tokioje tragiškoje būklėje atsidūrusių, mūsų žiniomis, nėra visai. Tai juoda dėmė, o turi ir gali tapti pasididžiavimo objektu. Kreipiamės į Jus, drauge Algirdai Vileiki, ir į visą vykdomąjį komitetą: paskelbkite naują, realią, apskaičiuotą gelbėjimo programą dar šiemet, ir iškart pradėkite ją vykdyti. Namus, kurių dalis virto griuvėsiais ir dėl VK kaltės, reikia dengti ne popieriukais".

Dar aštriau šiuo klausymu ten pat pasisako mums jau gerai žinomas rašytojas Juozas Baltušis (buv. Justo Paleckio pavaduotojas): „Nebe pirmi jau metai didį rūpestį kelia vilniečiams, pirmiausia kultūros ir mokslo žmonėms, Lietuvos sostinės vadovų nepasotinamas troškimas naikinti istorijos ir kultūros paminklus, šluoti nuo žemės paviršiaus viską, kas primena mūsų tautos praeitį, jos istoriją, kas brangu kiekvieno lietuvio širdžiai".

Toliau J. Baltušis išskaičiuoja kai kuriuos sunaikintus istorinius objektus: „Sunaikintas neįkainojamos vertės kultūrinis XII, XIII, XIV a. sluoksnis Giedrio gatvėje, suardyta Vilniaus Žemutinės pilies sienos didžiulė dalis, beje, nesanti pačioje Lietuvos TSR istorijos ir etnografijos muziejaus palangėje. Išgriauta didžiulė istorinės reikšmės miesto gynybinės sienos dalis. Dešimtims saugotinos architektūrinės vertės Senamiesčio pastatų nuplėšti stogai, išimtos durys ir langai, paliekant juos lietaus ir vėjo griaunamajam darbui. Tai tik šimtoji dalis Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininko dr. Algirdo Vileikio, darbų darbelių. Visų jų nesurašytum nė jaučio odoj".

Rašytojas primena, kad šie klausimai buvę keliami spaudoje ir kitur, tačiau „sostinės vadovų užimtoji naikinimo pozicija pasirodė tvirtesnė už granitą. Jis pastūmė juos imtis susidorojimo su tais, kurie viešai kėlė ir kelia sostinės paminklo saugos klausimus". J. Baltušis nurodo asmenis, kaip pavyzdžius, kurie nukentėjo dėl klausimo judinimo. Šavo pasisakymus baigia žodžiais: „Nekalbėsiu apie sostinės vadovų, pirmiausia jo pirmininko drg. Algirdo Vileikio, veiksmus. Gal šis žmogus ir nėra piktavalis, o tiktai užimantis aiškiai ne savo vietą: būdamas kelininko profesijos, įkopęs į Lietuvos sostinės mero kėdę, taip ir liko kelininku — kelininku be kelio. Norėčiau tiktai paklausti: kaip suderinti tokius drg. Algirdo Vileikio veiksmus su persitvarkymų idėjomis ir dvasia?"

Renkant medžiagą apie „peristroikas", į akį įkrito „Gimtajame krašte" (Nr.46, 1987) paskelbta žinutė, antraštėle „Budžio' sugrįžimas". Čia rašoma: „Pirmasis jūrų burlaivis lietuvišku pavadinimu ir su įgula pasirodė tik 1926 m. Tai buvo jachta ‚Budys'. Taip pakrikštyta Vydūno. Mūsų jūrinio laivyno prosenelio garbei buriuotojai šį rudenį surengė ‚Budžio' regatą, kuri bus kasmetinė. Prisimenant pirmąją ‚Budžio' kelionę (1926.X.1 iš Klaipėdos Liepojon), regata visada vyks tuo pačiu maršrutu ir laiku... Taigi ‚Budys', sudužęs beveik kartu su ‚Lituanika' (1933.VII.15) atgimė kaip mūsų veržimosi į jūros platumas simbolis".

Reikia džiaugtis, kad okup. Lietuvoje yra jūros mylėtojų, kurie domisi ir mūsų jūrininkystės praeitimi. Tačiau tenka apgailestauti, kad informacijoje apie „Budį" daug kas sąmoningai ar iš nežinojimo nutylėta. O nutylėtas mūsų jūros laivininkystės pionierių Lietuvos jūros skautų vardas. Jie buvo įkurti Kaune Juliaus Jurgėlos (miręs 1986 m. JAV-bėse) rūpesčiu jau 1922.III.12 „Aušros" gimnazijoje Kaune. Tuometinių vadovų tarpe buvo ir dabar JAV-se gyvenantieji — Pov. Labanauskas, J. Dainauskas. Įkurti dar tada kai Lietuva neturėjo Klaipėdos pajūrio. 1923 m. Klaipėdos vadavimo akcijoje jūros skautai buvo ypač aktyvūs. 1924 m. Balandžio mėnesį jie atliko pirmą kelionę Nemunu Kaunas — Klaipėda. Netrukus jūros skautija sustiprėjo. 1926 m. skautai įsigijo laivą, kurį Vydūnas patarė pavadinti „Budžio" vardu. Šis burlaivis tragiškai žuvo 1933.VII.5 pačiame Klaipėdos uoste, kartu žuvo ir trys jūros skautai: Jasiukevičius, Šidlauskas, Amulevičius. Tai pirmosios Lietuvos jūrininkystės aukos.

b. kv.

VYSKUPŲ SINODAS

Pasauliečių rolė Bažnyčioje

PREL. L. TULABA

Spalio 30 d. iškilmingomis pamaldomis Šv. Petro bazilikoje buvo užbaigtas Vyskupų sinodas, kurio tema buvo pasauliečių rolė Bažnyčioje.

Susirinko ir diskusijose aktyviai dalyvavo vyskupų atstovai iš viso pasaulio, imant net ir komunistinius kraštus. Iš Lietuvos atvyko arkiv. L. Povilonis ir vysk. V. Michelevičius. Dalyvavo taip pat vienuolijų, įvairių katalikiškų organizacijų ir pasauliečių kviesti atstovai.

Posėdžiai tęsėsi visą spalio mėnesį. Buvo pareikšta įvairių nuomonių bei skirtingų siūlymų, ypač moterų reiškimosi Bažnyčios gyvenime klausimu. Kėlė klausimą taip pat kylančių organizuotų katalikiškų judėjimų įjungimą į veikiančią teisinę Bažnyčios santvarką. Galutinai prieita prie vieningos nuomonės ir pateikti popiežiui įvairiais klausimais konkretūs siūlymai. Popiežius, visa apsvarstęs, artimoje ateityje paskelbs sinodo svarstymų duomenis apie pasauliečių rolę Bažnyčioje.

Sinodo pareiškimai bei siūlymai.

Visų pirma pabrėžiama, kad Bažnyčioje visi yra pašaukti statyti Kristaus Mistinį Kūną, kaip tai nurodo ir pabrėžia šv. Pauliaus laiške efeziečiams. Pagonių apaštalas, pabrėžęs, kad Viešpats visus krikštytuosius pašaukė ir paskyrė, tiesa, skirtingoms pareigoms, bet siekti vieno ir to paties tikslo, būtent „Kristaus Kūno ugdymo" (Ef 4,12). Visi esame Kristaus Kūno nariai. Kiekvienas turime įnešti savo dalį Kristaus Kūno ugdyme. Kristus yra šio Kūno galva. O pats Kūnas yra organiškai sujungtas ir veikia, kiekvienai daliai atliekant savo paskirtį, ugdant save patį, t.y. visą Bažnyčią (Ef 4,15s).

Vadinasi, kiekvienas krikščionis, nors ir skirtingame pašaukime, yra reikalingas ir naudingas Bažnyčiai, vykdant išganymą. Kiekvienas krikščionis yra Kristaus Mistinio Kūno narys, todėl turįs su visais lygų svarbumą. Šv. Paulius pabrėžia: „Mes visi buvome pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad sudarytume vieną kūną. Visi žydai ir graikai, vergai ir laisvieji. Visi buvome pagirdyti viena Dvasia" (1Kor 12,13). Toliau apaštalas pabrėžia, kad niekas neturėtų rūgoti dėl tariamai mažesnio pašaukimo, nes „tariamai silpnesnieji kūno nariai yra kur kas reikalingesni. Tuos kūno narius, kuriuos laikome mažiau garbingais, mes apsupame ypatinga pagarba. Taigi, tvarkydamas kūną, Dievas skyrė daugiau pagarbos tiems nariams, kurie jos stokojo, kad kūne nebūtų susiskaldymo ir patys nariai rūpintųsi vieni kitais. Todėl, jei kenčia vienas narys, su juo kenčia ir visi nariai. Jei kuris narys pagerbiamas, su juo džiaugiasi visi nariai" (1Kor 12,22ss). Ir dar pabrėžia apaštalas, kad pats Dievas paskyrė Bažnyčioje skirtingus pašaukimus bei skirtingas pareigas: yra kunigai ir pasauliečiai, yra vyrai ir moterys.

Visi krikštytieji yra pašaukti į išganymą ir į šventumą. Ne tik dvasiškija, bet ir pasauliečiai yra pašaukti bendromis jėgomis ugdyti Kristaus karalystę žemėje, siekiant sielų išganymo ir Dievo vaikų šventumo. Pasauliečiai yra reikalingi kunigų, nes jie yra sakramentų teikėjai ir dangiškųjų malonių dalintojai, bet ir kunigai yra reikalingi pasauliečių, nes be jų pagalbos negali sėkmingai atlikti apaštalavimo darbo. Kristaus Kūno — Bažnyčios ugdyme visi — kunigai ir pasauliečiai gali ir turi įnešti savo dalį. Siekiant sielų išganymo, visi yra lygiai įpareigoti ir atlieka lygiai svarbų uždavinį. Nėra tad ko varžytis dėl tariamų privilegijų bei pirmųjų vietų. Kaip Kristus yra įspėjęs, pirmieji dangaus karalystėje gali būti paskutinieji ir paskutinieji-pirmieji (Mk 10,31).

Moterys Bažnyčioje turi lygiai kilnų pašaukimą, kaip ir vyrai, bet savo prigimties ribose. Bažnyčia laukia iš moterų visų pirma šventų motinų-fizine ir dvasine prasme. Šventa motina, tikroji širdis šeimoje ir rūpestinga vaikų auklėtoja, atlieka išganymo vyksme nemažiau svarbų įnašą, kaip tie, kurie tarnauja prie altoriaus kunigiškose pareigose. Jei turėtume daugiau šventų motinų, savaime pasikeistų pasaulio veidas. Jei turėtume šventų motinų, nestokotume pašaukimų į dvasinį gyvenimą ir į kunigišką tarnystę.

Nemažiau svarbų vaidmenį Bažnyčioje turi ir vadinamos dvasinės motinos, būtent vienuolės. Jos tiek malda, tiek apaštaline veikla yra nepamainomas ramstis Bažnyčiai. Jų veikla mokyklose, ligoninėse, labdaros įstaigose, katekizacijoje ir teikiant visokeriopą pagalbą kunigams yra tikra Dievo palaiminta tarnystė Bažnyčiai.

Visoms moterims gražiausias pavyzdys yra anos gerosios moterys, kurios sekė Jėzų ir jam tarnavo jo apaštaliniame darbe (Lk 8,1ss).Bet ypač švenčiausioji Dievo Motina yra nelygstamas pavyzdys. Ji nesiekė privilegijų, nereikalavo teisių, bet rūpinosi vien vykdyti Dievo valią. Sekdamos Dievo Motinos pavyzdį, moterys turėtų ne sau galių reikalauti, o talkinti tiems, kuriems Kristus yra pavedęs vadovauti Bažnyčiai jo vardu ir autoritetu.

Bažnyčia su dideliu susirūpinimu seka šeimų gyvenimą. Pasaulį reikia atnaujinti, t.y. palenkti Kristaus viešpatavimui, pradedant nuo šeimų: nuo grąžinimo Evangelijos dvasios šeimose. Čia didelė veiklos dirva priklauso kaip tik moterims. Moterų Bažnyčia laukia, kad būtų ištikimos ir mylinčios žmonos, šventos motinos, tikrosios krikščioniškos dvasios puoselėtojos šeimoje. Žinoma, to pat Bažnyčia šeimose laukia ir iš vyrų. Tėvai visų pirma turėtų statyti vaikų gerovę ir dėl jų aukotis, o ne savo pasitenkinimo siekti, laužant kartais net prigimties ir Dievo įstatymus.

Įvairūs organizuoti katalikiškos veiklos vienetai yra priimtini su džiaugsmu, bet turi subordinuotis kanonais nustatytai bažnytinei santvarkai. Pirmutinė bažnytinės veiklos bazė yra parapija. Paskiri tikintieji ir organizuoti vienetai turi aktyviai įsijungti į parapijos gyvenimą ir apaštalinę veiklą. Parapijų gi veiklą tvarko diecezija. Organizuoti katalikiškos veiklos vienetai, nors būtų ir besireiškią išeinant iš diecezinių ribų ar turį net tarptautinį charakterį, turi savo veikloje turėti ryšį su vietiniais vyskupais ir skaitytis su jų nurodymais. Kiekvienoje diecezijoje katalikišką veiklą kontroliuoja vyskupas ordinaras, žinoma, priklausomai nuo Šv. Sosto ir kanonų teisės nuostatų.

Bažnyčia savo veikla siekia įvykdyti dangiškojo Tėvo valią, kuris, kaip pabrėžia šv. Paulius, nusprendė visa, kas yra danguje ir žemėje, palenkti Kristaus valdžiai (Ef 1,10-23). Štai kodėl Bažnyčia nesitenkina vien liturginėmis apeigomis bažnyčiose, bet eina bei ragina tikinčiuosius eiti į socialinę ir net politinę veiklą.

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį minint Romoje. Iš kairės: Jonas Kavaliūnas, komiteto vykdomasis pirm., vysk. Paulius Baltakis, komiteto pirm., prel. A. Bartkus, komiteto Romoje pirmininkas.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

Tiesa, Bažnyčia nesiekia valdžios, bet siekia, kad valdžia paisytų bei respektuotų prigimties ir Dievo įsakymus. Šioje srityje Bažnyčia siunčia pasauliečius reikšti savo balsą. Pasauliečiai tikintieji turi rūpintis, kad Evangelijos dvasia galėtų dvelkti parlamentų rūmuose ir ministerių kabinetuose. Ištikimi Bažnyčios sūnūs ir dukros turi daryti visa, kas yra jų galioje, kad valstybių ir tautų gyvenime nebūtų pažeidžiamos švenčiausios žmogaus-Dievo kūrinio-teisės, kad būtų užtikrinamas pilnas teisingumas ir tikra laisvė gyventi ir veikti pagal savo krikščioniškus įsitikinimus. Žodžiu, katalikų pasauliečių rūpestis turi būti siekti įgyvendinti pasaulyje Kristaus dvasia paremtą visuomeninį ir politinį žmonijos gyvenimą. Kitaip tariant, civitas christiana-krikščioniška valstybė, apie kurią kalbėjo šv. Augustinas, katalikams krikščioniškuose kraštuose turi būti ne svaja, o siektinas ir pasiektinas idealas.

Sinodo pareiškimas baigiamas gana ilgu atsišaukimu į tikinčiuosius. Visi krikštytieji kviečiami tapti žemės druska ir pasaulio šviesa. Toliau pabrėžiama, kad Bažnyčia yra su visais tais, kurie kenčia ir patiria persekiojimus. Kreipiamasi taip pat į jaunimą, kviečiant žvelgti į Kristų, kuris yra kelias, tiesa ir gyvenimas. Moterims, kurios kovoja dėl lygių teisių, primenama, jog reikia paisyti Dievo nustatytos tvarkos ir sekti Dievo Motinos pavyzdžiu. Dvasiškija raginama organizuoti ir vadovauti tikinčiųjų bendrijoms, puoselėjant visuose Šv. Dvasios dovanas ir vykdyti apaštalavimo darbą tikroje darnoje. Pagaliau primenama, kad, švenčiant Marijos metus, visi pasivėstų Dievo Motinos, kuri yra visų dangiška Motina, globai.

NUTEISĖ FORTO GAUJĄ

Priesiekusiųjų teismas Chicagoje rado, kad penki El Rukn gaujos nariai, kuriems vadovauja Jeff Fort, yra kalti platinę narkotikus, vykdę žudynes ir sąmokslą su Libijos prez. Gadhafi už porą milijonų dolerių Ameriko je vykdyti teroristinius aktus. Jų laukia didelės bausmės. Fortui gali skirti net 260 metų kalėjimo. Teismas tęsėsi 6 mėnesius. Prisiekusiųjų teismas 6 dienas svarstė, kol rado, kad jie kalti. Nuteistas Fort ir keturi jo sekėjai. Gaujos būstinėje rasta ginklų.

ORIENTAS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

RIMVYDAS SIDRYS

42

Šitas keistas epizodas paliko mane sumaišytą, kol susiradau balinietį, kuris man išaiškino jo prasmę. Vyras su „kris" durklais, nors save bado, bet nesusižeidžia. Dievai, kurių garbei šis vaidinimas vyksta, gali jaustis apgauti, todėl reikia, kad nors gyvulio kraujas būtų nulašintas ant žemės. Nesvarbu, kad vaidinimas — šokis rodomas vien tik turistams ir reikia pirkti bilietus, šokis vis tiek pasilieka su religine prasme.

Vieną vakarą mes žiūrėjom Rajapala šokius, kurie vyko scenoje. Šokio turinys labai priminė Eglės Žalčių Karalienės pasaką. Scena šone turėjo lyg ir užkulisius, iš ten, kur mes sėdėjom, dalis jų matėsi. Prie smilkalų altoriaus sėdėjo bramanas. Kiekvienas šokėjas, prieš eidamas į sceną, ateidavo pas bramaną, stovėdavo susikaupęs, kol bramanas jį persmilkydavo, užpildavo truputį vandens ant jo plaukų ir tik tada eidavo šokti. Pasibaigus vaidinimui jie vėl ateidavo, kad būtų vandeniu pašlakstyti. Mačiau, kaip šokėjos, kurios tik ką mus žavėjo savo įmantriais judesiais, išėjo pasikeitusios spalvingus rūbus į bliuzes ir džinsus, o savo ilgus, strėnas siekiančius plaukus susukusios į kuodą viršugalvy. Iš pasakų karalaičių jos pavirto į paprastas mergeles, kurios prie būdelių pardavinėdavo limonadą. Net gaila buvo žiūrėti į išnykusias iliuzijas.

Daugumas Bali šokių vyksta gamelan orkestro palydimi. Niekur kitur pasauly nėra orkestro panašaus į gamelaną. Jie susideda iš daugybės didelių ir mažų ksilofonų, cimbolų ir kelių fleitų bei klarnetų. Orkestras visuomet būna didelis, bent jau dvidešimt muzikantų. Gamelaną galima išgirsti tik Indonezijoj, gastroliuoti jiems yra neįmanoma, jų instrumentai sveria kelias tonas, lėktuvai nepavežtų. Bali saloje gamelano orkestrai yra randami kiekvienam didesniam kaime ir jie yra viso kaimo bendra nuosavybė, muzikantai yra savanoriai, groja be atlyginimo. Jie būna apsirengę visi vienodai, ryškių spalvų batikais, ant galvų — skautiško tipo veltukės.

Gamelano muzika yra savita, visiškai skirtinga nuo vakarietiškos. Girdėjau palyginimą, kad gamelano muzika yra mėnesienos atspindys ramiam vandeny. Rytietiška melodija būna paprasta, tema kartojasi daugybėje variacijų. Artimiausias vakarietiškas pavyzdys gal būtų Ravelio Bolero. Bet ir jame prasiveržia vakarietiškas charakteris. Bolero melodija iš pradžių skamba tyliai ir nedrąsiai, bet juo toliau tuo daugiau ji stiprėja, įtraukia naujus instrumentus ir pabaigoje triumfuoja.

Gamelano muzika gi neturi nei pradžios, nei vidurio, nei galo. Ji tik mirguliuoja taip, kaip mėnesiena anam vykusiam pavyzdy. Neįpratusiam ji iš pradžių skamba žvarbiai, bet girdint ją trečią ar ketvirtą sykį vis tiek pagauna, sukelia vibracijas sieloj taip, kaip ir mūsų muzika.

Iš kur beatvažiuotų atostogautojas į Bali, jis čia ras skirtingą pasaulį. Kultūriniu ir religiniu atžvilgiu Bali stovi atskirai nuo visu kitų Indoneziios salu. Ji viena išsilaikė tokia, kokia Indonezija buvo prieš 400 metų, nepaliesta muslimų antplūdžio. Etnografiškai baliniečiai nėra nei tipiški indai, — daug šviesesnį už vidutinį indą. Neturi jie nei kastų sistemos, kuri yra Indijos prakeikimas ir dabar. Balinietės moterys yra šviesaus gymio, plačiom šypsenom, ilgais plaukais. Kol jaunos, labai lieknos ir tiesios. Nuo mažens jos įpranta nešioti ant galvos sunkius krepšius su bananais, kokosais arba ir malkom, eina su jais, rankom neprilaikydamos, net nuostabu, kaip našta nenukrinta. Jos rengiasi spalvotais batikais su įmantriu raštu, susibūrus moterų grupė mirguliuoja visom spektro spalvom. Per ilgus šimtmečius baliniečių tautinis rūbas palikdavo krūtis nuogas. Sukarno tačiau nusprendė, kad tai nekultūringa ir dekretu įsakė krūtis prisidengti.

Papročiai betgi keičiasi pamažu, važinėdami po Bali kaimuose kiekvieną dieną matydavom moteris su nuogom krūtim, deja, visos jos buvo maždaug mūsų amžiaus, prieškarinės kartos. Šitą Bali tautinių rūbų spragą entuziastiškai stengiasi užpildyti australietės. Viešbučiuose, prie baseinų jos daugiausia maudosi ir kaitinasi tik su „monokiniais".

Važiuojant Bali keliais vietovaizdis nuolat keičiasi. Lygumų labai mažai, būdingiausias Bali vietovaizdis yra pro palmes matomas kalnelis, kurio kontūrai yra apvedžioti ryžių terasomis. Mačiau kalnų, į kuriuos pakopomis lipo 30 ryžių terasų. Kiekvienas žemės plotelis, kur tik galima ką nors auginti, yra išnaudotas, net jei jis tik metro platumo. Klimatas yra amžina vasara, taigi ryžiai auga ištisus metus. Važiuodamas per Bali gali stebėti visą ryžių auginimo ciklą.

(Bus daugiau)

POLITINĖS KONFERENCIJOS ATGARSIAI

OSI reikalai Baltuosiuose rūmuose

BRONIUS VAŠKAITIS

Laiko tekmėje ir besikeičiančių politinių įvykių raidoje atsiranda eibės naujų problemų. Didieji mūsų organizuoti junginiai, norintieji savo veiklą pakreipti kiek galima našesne kryptimi, laikas nuo laiko turi tas problemas analizuoti, ieškoti naujų veiklos gairių, prisitaikyti prie laiko reikalavimų. Į šį reikalą reikiamą dėmesį kreipia Šiaurės Amerikos (JAV, Kanados) ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės bei Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjunga. Anksčiau komplikuotų klausimų nagrinėjimui jos kas antri metai šaukdavo politines konferencijas. Pastaruoju metu tas laiko tarpas gerokai pailgėjo. Gal dėl to ir svarstomų temų skaičius žymiai padidėjo.

Paskutinioji minėtų junginių politinė konferencija vyko spalio 23-25 d., penktadienį, sekmadienį, Washingtone. Į ją susibėgo liberalai, konservatoriai, įvairių politinių bei ideologinių pakraipų žmonės. Ji buvo įvairi ir amžiaus atžvilgiu. Vyravo vidurinioji karta. Buvo jaunimo, o mažiausia buvo senoji generacija.

Žmonės suskrido iš arti ir toli. Buvo atstovai iš Australijos (Jurgis Janavičius), iš Venecuelos (dr. Vytautas Dambrava), didžiulė Kanados delegacija. Konferencijos garbės svečias buvo doc. Vytautas Skuodis su šeima. Jis atstovavo pavergtai Lietuvai. Susirinkusius, kurių registruotų šeštadienį buvo 128, jungė noras nuoširdžiai spręsti dienotvarkėje pateiktus klausimus kiek įmanoma geriau padėti pavergtai tėvynei. Gausių temų nagrinėtojai buvo akademikai ir plačiai žinomi visuomenininkai.

Konferenciją atidarius Vytautui Volertui, JAV LB krašto valdybos pirmininkui, žodį tarė dr. St. Bačkis, Lietuvos Diplomatinės tarnybos šefas ir Lietuvos atstovas Washingtone. Po jo susirinkusius pasveikino Donatas Skučas, konferencijos globėjas, Washingtone LB apylinkės pirm., Vytautas Kamantas, PLB pirm., Algis Pacevičius, Kanados LB krašto valdybos pirm., ir Gintaras Grušas, PLJS-gos pirm. V. Volertas perdavė asmeninius sveikinimus dr. Kazio Bobelio, Vliko vald. pirm.

Liudmila Aleksejeva pranešė apie nerusiškus tautinius judėjimus Sovietų Sąjungoje. Algimanto Gečio supažindinime paaiškėjo, kad ji yra neeilinė moteris. 1986 m., sukakus 10 m. nuo Lietuvos Helsinkio grupės įsteigimo, „Pasaulio lietuvio" 11 nr. tilpo jos ilgas straipsnis. Iš jo aiškėja, kad ji, būdama Maskvos Helsinkio grupės narė ir turėdama pažinčių su Amerikos pareigūnu Maskvoje, nemažai prisidėjo prie LKB kronikų persiuntimo į Ameriką. Vis ketino vykti į Lietuvą, bet bijojo, nes iš žmonių girdėjo, jog lietuviai yra labai dideli patriotai ir nekenčia rusų. Susipažinusi su Tomu Venclova, ją aplankė 1976 m. Ta proga, padedant Lietuvos Helsinkio grupės nariams, susitiko su tremtyje esančiais vyskupais Julijonu Steponavičium ir Vincentu Sladkevičium. Venclovos lydima aplankė tuometinį Lietuvos švietimo ministerį ir reikalavo, kad pašalinti 7 abiturientai būtų grąžinami į gimnaziją. Vyskupų ir mokinių reikalu padėjo suredaguoti dokumentus, kurie buvo paskelbti viešai. Dabar gyvena Amerikoje ir neseniai parašė knygą, kurioje plačiai apžvelgė rezistencinius judėjimus Sov. Sąjungoj. Tas pats atsispindėjo ir jos paskaitoje. Išskirtinis dėmesys buvo rezistencijai Lietuvoje. Baiminosi, kad Pabaltijyje vykstančios plataus masto demonstracijos gali iš-

Gintė Damušytė Lietuvos krikšto jubiliejaus iškilmių šv. Mišiose St. Patrick katedroje New Yorke skaito iš Šv. Rašto.

šaukti rusų represijas. Kelis kartus pakartojo, kad rezistenciniai židiniai tarp savęs turi palaikyti glaudžius ryšius.

Apsilankymas Baltuosiuose rūmuose

Po bendrų užkandžių specialiu autobusu ir privačiai automobiliais vykome į Baltuosius rūmus. Čia susirinkusius sutiko ir nuoširdžiai pasveikino Linas Kojelis, specialus prez. Reagano asistentas visuomeniniams reikalams. Iš išdalintų lapelių paaiškėjo, kad į mus prabils net trys Baltųjų rūmų pareigūnai.

Pirmieji iš jų buvo Lisa Jameson, Europos ir sovietų reikalams direktorė, tautinio saugumo tarybos narė. Ji, liesdama Amerikos – Sov. Sąjungos reikalus, pareiškė, kad su sovietais lengvoka kalbėtis dėl strateginių branduolinių ginklų sumažinimo, bet daug sunkiau tartis, kai iškyla „žvaigždžių karo", amerikietiški vadinamo SDI (Strategic Defense Initiative) reikalai. Šiuo projektu, tarsi skydu norima apsisaugoti, kad sovietų atominės bombos nepasiektų Amerikos. Sovietai, nors patys šioje srityje jau dirba 20 m., daro viską, kad tas projektas būtų sustabdytas.

Kitas kalbėtojas buvo Joseph Morris, teisingumo departamento pareigūnas. Jis prisipažino, kad gvildens labai nemalonią temą, t.y. JAV nusistatymą karo kriminalistų atžvilgiu. Kitaip sakant, pilietybės atėmimą iš žmonių, kurie, įvažiuodami į Ameriką, nuslėpė, jog jie kolaboravo su naciais. Pastebėjo, jog į emigracijos įstatymą įvedus E. Holzman pataisą, iš vyriausio prokuroro buvo atimta daug teisių. Prieš tai žmogų nupilietinus, vyriausias prokuroras neribotam laikui galėjo sustabdyti deportaciją, jei negalėjo surasti vietos be pilietybės žmogų siųsti, jei ta vieta atrodė netinkama, jei to krašto vyriausybė buvo nepalanki Amerikos interesams. Pagal seną įstatymą vyr. prokuroras turėjo neribotą kraštų skaičių. Dabar turi teisę deportuoti tik į vieną kraštą. Tokio nesuradus, siunčiamas į kilmės kraštą. Dar blogiau. Sakysim, iš žmogaus atims pilietybę. Jis taria: palikite mane ramybėje, aš pats susirasiu vietą kur išvažiuoti. Vyriausias prokuroras neleidžia to daryti. Žmogų deportuoja pagal dabartinio įstatymo procedūrą. Kalbėtojas pastebėjo, jog taip įvyksta dėl blogos teisinės sistemos. Ją reikia koreguoti.

Liepos mėn. vyr. prokuroras Meese pavedė Morris pastudijuoti ir paruošti pasiūlymus, kaip turėtų būti prakeistas dabartinis emigracijos įstatymas. Gavęs tuos pasiūlymus, Meese juos aptars su aukštaisiais teisingumo departamento pareigūnais ir išvadas pateiks kongresui. Kaip kongresas reaguos į įstatymo pakeitimą, niekas nežino.

Kalbėtojas, kuris pasisakė esąs žydų kilmės, apgailestavo, kad nacizmas ir komunizmas įnešė nemalonumą tarp žydų ir Rytų Europos bei Pabaltijo valstybių bendruomenių. Skatino gyvenamose vietovėse susitikti minėtų bendruomenių vadams ir aptarti emigracijos įstatymo pakeitimus. Pridėjo, kad įstatymo reikalu liepos mėn. pas jį lankėsi pabaltiečių delegacija, o šįryt lietuvių. Paminėjo, jog greitu laiku tuo pačiu reikalu vyks į Kanadą. Po kelių savaičių raportą įteiks vyr. prokurorui.

Įstatymo pakeitimo atžvilgiu numatomos trys galimybės: grąžinti vyr. prokurorui anksčiau turėtas teises; bausti ir įkalinti JAV už emigracijos įstatymo pažeidimą; pakeisti kaltės įrodymo standartus. Civilinėse bylose tie standartai yra labai silpni, o kriminalinėse daug stipresni. Meese gali išeiti su kitokiais pasiūlymais. Kaip ten bebūtų paskutinį žodį tars kongresas. Viena smagu, kad pats teisingumo departamentas jau pripažįsta, jog dabartinis emigracijos įstatymas yra taisytinas.

Paskutinis kalbėtojas buvo dr. Gregory Guroff, organizacijos vadinamas President's US-Soviet Exchange Initiative direktoriaus pavaduotojas. Tos organizacijos garbės pirmininkas yra prez. Reaganas. Nors ir turinti glaudžius ryšius su vyriausybe, iš jos pinigų negauna. Išsilaiko iš aukų. Organizacijos tikslas – megzti įvairius ryšius su Sov. Sąjunga. Tuo siekiama, kad Amerikos ir sovietų žmonės kiek galima daugiau sužinotų apie svetimą kraštą. Į organizacijos programą įeina kultūriniai, moksliniai pasikeitimai, miestų poravimai, politinės konferencijos. Iš paviršiaus viskas atrodo gana gražu. Bet kai tie mainai paliečia Pabaltijo kraštus, tuojau susiduriama su tų kraštų inkorporavimo į Sov. Sąjungą nepripažinimu, nes mainų procedūroje dažnai pasireiškia ir aukštų abiejų kraštų pareigūnų įsikišimas. Dr. Guroff pareiškė, kad pagal dabartinę Amerikos politiką nepripažinimo klausimas bus pažeistas tik tada, kai vienokius ar kitokius ryšius su pavergtais Pabaltijo kraštais turės Amerikos ambasadoriai. Jis paminėjo, jog, ruošiant politinę konferenciją Jurmaloj, Latvijoj, pradžioje JAV latviai buvo priešingi, nes galvojo, kad tuo de facto bus pripažįstama Latvijos inkorporacija. Tačiau vėliau į ten vyko jų atstovai ir galvojama, jog latviai iš tos konferencijos laimėjo daugiau, negu rusai.

Kalbėdamas apie Madison-Vilniaus suporavimą, pareiškė, kad dėl to lietuvių skundas pasiekė net valstybės sekretorių. Guroff galvoja, kad ir čia lietuviai gali nemažai laimėti, jei jie aktyviai įsijungs į Madisono komitetą. Su sovietais pasirašomas protokolas, kuris leidžia diskutuoti visus reikalus. Iš auditorijos pareiškus, kad į Madisoną atvykęs Vilniaus burmistras A. Vileikis pasakęs, jog jis nėra kompetentingas atsakyti į keliamus klausimus, prelegentas siūlė iš Lietuvos kviesti religinius vadus, jaunus žmones, profesionalus.

Tuo pačiu Madisono gyventojams atidaromas kelias į Vilnių. Jie ten galės kalbėti su kuo nori, kelti įvairius klausimus. Amerika yra demokratinis kraštas ir jos miestų gyventojai gali daryti, ką jie nori, baigė pranešimą Guroff.

Vėliau iš grupelėse nugirstų diskusijų susidarė įspūdis, kad pranešimo klausytojai liko dviejų radikaliai skirtingų nuomonių: vieni – jungtis į Madisono komitetą, aktyviai ten reikštis, saugoti, kad atvykę apie Lietuvą neskleistų melagingų žinių, o kiti ir toliau daryti žygius, kad tų miestų bičiulystė būtų nutraukta.

Grįžus iš Baltųjų rūmų, viešbutyje konferencijos dalyviams ir svečiams buvo suruošti bendri užkandžiai.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

VIKTORIJA JACOBSON – PASIŽYMĖJUSI METŲ MOTERIS

Tur būt, nėra nė vieno lietuvio St. Petersburge ir jo apylinkėse, kuris nepažintų Viktorijos Jacobson. Amerikoje gimusią Viktoriją, nežiūrint jos 78 metų amžiaus, matome visur, kur tik susirenka lietuviai ir dažniausiai ne kaip eilinę žiūrovę, bet kaip organizatorę ar bent rėmėją. Ji kasmet nuo 1977 metų organizuoja Maldų dienas Šv. Jono bažnyčioje su iškilmingomis pamaldomis, žymesniais pamokslininkais, kurie supažindina plačiąją St. Petersburgo visuomenę su lietuvių tautos kančiomis. Pamaldos transliuojamos per televiziją, aprašomos vietos spaudoje. Po pamaldų Viktorija savo lėšomis net pietus dalyviams surengia.

Per paskutinius 6 metus Viktorija organizavo Pavergtų tautų paradus, įsteigė Floridos Pavergtų tautų draugiją ir nuo 1985 metų yra jos pirmininkė.

Viktorija buvo viena iš steigėjų šiandien labai populiarios tautų parodos Bayfront Parodų centre, kurią kasmet aplanko šimtai tūkstančių žmonių. Lietuviai parodoje turi savo paviljoną, turtingą tautiniais eksponatais, gamina lietuvišką maistą ir atlieka meninę programą.

Viktorija Jacobson pasirūpino, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Floridos sostinės rotušėje pirmąja, ji kasmet suorganizuoja Lietuvos vėliavos iškėlimo ceremonijas Vasario 16-tos proga St. Petersburge, Gulfporte, Pasadenoje, Treasure Island ir kitose vietovėse.

1986 metais Viktorija, nežiūrint silpnos sveikatos, dalyvavo Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Vienoje Austrijoje, demonstravo kartu su viso pasaulio laisvais pabaltiečiais prieš Sovietų Sąjungos žmogaus teisių laužymą. Paskutinius 6 metus Viktorija yra St. Petersburgo Lietuvių respublikonų klubo valdybose.

Įvertindamas Viktorijos nuopelnus kovoje už Lietuvos ir viso pasaulio žmonių teises, respublikonų tautinių grupių suvažiavimas Washington, D.C., mūsų mielai Viktorijai suteikė „pasižymėjusios šių metų moters žymenį – Distinguished Woman of the Year".

Povilas Jančauskas

Viktoria Jacobson, nuoširdi St. Petersburgo ir Floridos lietuvių veikėja (su šviesiais drabužiais) po pagerbimo.

ČEKIAI VEDYBININKAMS

Apie 380,000 porų, gavusių Illinois vedybų leidimus nuo 1982 iki 1986 m., gali gauti čekius, grąžinančius jų permokėtus pinigus. Formos prašymams gauti čekius gaunamos prokuroro įstaigoje.

CLASSIFIED GUIDE

PAIEŠKOMI ASMENYS

Lietuvoje gyvenantys giminės ieško:
Simono Samolio ir Adelės (motina) vaikų, gimusių Amerikoje:
Jono Samolio, Aleksandros Samolytės, Emilijos Samolytės. Žinoma, kad 1921 m. jie gyveno Chicagoje, 892 Canton St.
Jieško: Vanda Grigienė, Vilnius, Gajaus g-vė, Nr. 40-42, Lietuva, USSR.

HELP WANTED

Clothing Mfg. Co. seeking experienced cutter & pattern maker. Full time position. Located downtown West Loop. Pts. call for apptmt.: 648-5505.

Ieškau moters prižiūrėti ligonę ir gyventi kartu Oak Lawn apylinkėje; bus duodamas butas ir maistas. Susitarti dėl atlyginimo skambinti 925-2062 savaitės dienomis po 7 val. vakaro.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
License, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LITHUANIA, THE EUROPEAN ADAM
Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mickūno. Antroji laida 1983 m. Išleido Kęstučio Butkaus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu $4.50. Illinois gyventojai moka $4.75.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
776-2233

GREIT IR SĄŽININGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBĘ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiestyj. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

RE/MAX REALTORS — GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6160
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klijentais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

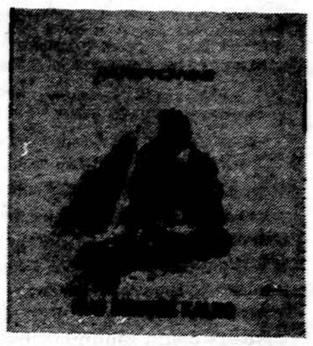

NUO BIRUTĖS KALNO
Maironis
Poema buvo parašyta lenkiškai, išversta Fausto Kiršos, redaguota ir spaudai paruošta Bernardo Brazdžionio, gražiai iliustruota dail. Ados Korsakaitės-Sutkuvienės. Išleido „Lietuvių Dienos" Maironio 50 metų mirties sukaktį minint. Leidinys didelio formato, turi 47 psl. Kaina su persiuntimu 7.75 dol. Illinois gyventojai moka 8.25 dol.
Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

The Lithuanian Napoleon Torte
The Taste...
The Treat...

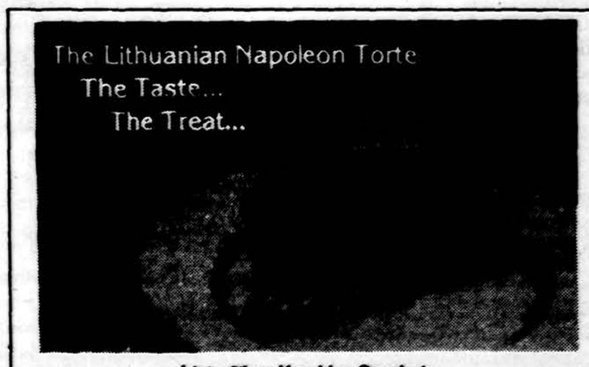

Lietuviškos Kepyklos Omahoje
Populiarus visoje Nebraskoje
NAPOLEONAS
Bet kokia proga, pagal užsakymą (sušaldytas) yra siunčiamas į 48 Amerikos valstijas.
An extraordinary taste treat for ANY OCCASION!
All items are shipped frozen in dry ice, via U.P.S. to the continental 48 states. For further information...
Kaina: 24 dol. su persiuntimu
Torto dydis: 9 in. diam
Approximately 16 servings
LITHUANIAN BAKERY, INC.
5217 South 33rd Avenue, Omaha, Nebraska 68107
(402) 733-3076
Founders: V. & S. Mackevicius
Skambinti toll-free 1-800-255-2255 ext. 1471
Price includes all shipping & handling charges to the 48 Continental States via U.P.S. Enclosed: ☐ Check ☐ M.O. ☐ Visa ☐ MC
Card No. _____ Exp. Date _____
Name _____
Address _____
City _____ State ____ Zip _____

GRUODIS SPAUDOS MĖNUO

Naudokimės Spaudos Laisve — Palaikykime Savo Spaudą Gyvą ir Stiprią.

JAV LB Kultūros Taryba 1987 metai

A.A. JONAS VAINAUSKAS

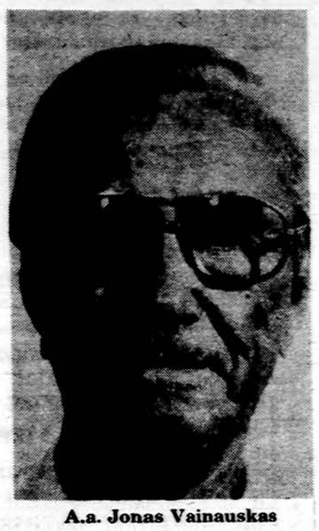

A.a. Jonas Vainauskas

Jonas Vainauskas gimė 1906 m. gegužės 23 d., Jakiškių kaime, Joniškio valsč., mirė 1987 m. lapkričio 7 d., Pompano Beach, Floridoj. Matyt, šeimoje buvo palinkimo į meną, nes du iš vaikų buvo menininkai: Juozas baigė meno mokyklą ir buvo gimnazijos mokytojas, o Jonas baigė pritaikomojo meno mokyklą, pateko į baldų industriją, o vėliau tapo medžio drožėju ir medžio skulptorium.

1934 metais Jonas Vainauskas jau Kaune, kur kartu su savo giminaičiais Preikštais įsteigė baldų gaminimo įmonę. Čia Jonas pasireiškė savotiška baldų konstrukcija, stiliumi ir apipavidalinimu. Su savo gaminiais dalyvavo parodose, laimėdamas premijas. Kaip tik tokia paroda vyko 1940 metais, rusams įsiveržus į Lietuvą. Jono išstatytus kabineto baldus tuoj išgabeno į Maskvą. Labai įmantrus buvo rašomasis stalas su baru ir daugeliu kitų priedų, o ir medžio apdirbimas buvo ypatingas spalvų niuansais, vietomis atrodė kaip oda. Žinoma, jo baldai buvo brangūs, tik pasiturinčioms šeimoms prieinami. Jau pakankamai toje srityje užsitikrinęs, Jonas turėjo ir kitų planų. Jis rengėsi pradėti masinę baldų gamybą ūkininkams liaudies stiliumi. Tokie baldai būtų pigūs, praktiški, visiems prieinami ir vis dėlto puošnūs ir stilingi. Deja, sukvailėjęs pasaulis viską sumaišė.

Karui pasibaigus, Vainauskas atsirado Austrijos Villahe. Čia jis turėjo medžio drožinėjimo įmonę ir kartu tos meno srities mokyklą su 15 mokinių. Meno parodoje Klagenfurte už savo vazas ir kitus kūrinius Jonas laimėjo pripažinimo diplomą. Gražiai paminimas dideliame „Kertner Illustrierte" dienraštyje, kurio korespondentas Jonui skyrė ypatingą vietą už jo stilių, kartu pažymėdamas, kad jis yra pabėgėlis nuo komunizmo, rusams užgrobus jo tėvynę Lietuvą.

1948 metais Vainauskas atvyko Anglijon. Atradęs draugą Yorkshire pereinamoje stovykloje, jis čia pat gavo darbą ir tuoj pradėjo visus stebinti savo drožiniais. Padaręs labai vykusį stovyklos direktoriaus portretą — bareljefą, pagarsėja plačiau. Pakviestas dalyvavo Edinburge meno parodoje su keturiais savo kūriniais, kurių du susilaukė ypatingo pripažinimo: tradicinis Šv. Šeimos bėgimas iš Egipto ir šių laikų šeimos bėgimas nuo komunizmo. Visi jo eksponatai parduoti. Labai gerai pažino medį, jo savybes ir išnaudojimo galimybes.

Štai vienas epizodas. Radęs laukuose ąžuolo kamieno apie 3 pėdų gabalą, atsitempė iki stovyklos virtuvės, įdėjo į pečių ir „kepė" 24 valandas. Toks medis neaižėjo, įgavo tartum tamsaus granito spalvą. Su iš jo iškaltu mergaitės biustu Jonas nesiskyrė. 1950 metais Vainauskas persikėlė į Londoną, o už metų emigravo į Kanadą. Dar ir šiandien Jono kūriniai puošia Lietuvių namus Londone, o taip pat ir Kanados lietuvių namus ir bažnyčias.

Šv. Jono bažnyčios didžiajame altoriuje Vainausko 9 pėdų aukščio skulptūra — Triumfuojantis Kristus, o šoniniame altoriuje Aušros Vartų Madonos bareljefas. Be šių darbų, Vainauskas dalyvavo kanadiečių meno parodose. Plačioji Toronto spauda „The Globe and Mail", „Toronto Daily Star", o taip pat ir „Tėviškės Žiburiai" plačiai aprašė Jono medžio skulptūras, labai teigiamai tuos darbus vertindami. Parodose jo kūriniai sutraukė minias, daugelis davė užsakymus. Visur pažymima, kad autorius yra bėglys nuo komunizmo, kad jo tėvynė yra rusų okupuota, kad kuria tik savo laisvalaikiu.

1968 m. Vainauskas persikėlė į Kaliforniją. Čia kūrybai laiko beveik nebuvo, visas dėmesys nukrypo į kasdieninio pragyvenimo reikalus. Tačiau ir čia surado laiko dalyvauti Los Angeles miesto parkų distrikto surengtoje meno parodoje, kurioje jo kūriniai buvo labai gerai įvertinti.

Užsitikrinęs pragyvenimą senatvėj, Vainauskas persikėlė Floridon. Paskutiniais metais Jono sveikata susilpnėjo, tačiau rūpestingai savo žmonos Gertrudės globojamas, dalyvaudavo lietuviškuose renginiuose, lietuviškas pastangas remdamas ir prisidėdamas.

Savo mene, kaip ir gyvenime, Vainauskas buvo realistas su geroku fantazijos priedu, be kurio jokia meno sritis neapsieina. Iš visų jo kūrinių dvelkia nuoširdumas ir technikos savitumas, o labiausiai pats vyksmas. Rugiapjūtės, artojo, kalnų ožių, malkų kirtėjų, pabėgėlių vaizdai yra taip gyvi, kad rodos jų figūros tuoj pajudės. Jo vazose nepaprastai gyvai vaizduojamas vanduo su šokančiomis undinėmis, žuvimis ir kitais vandenų gyventojais. Štai Jūratė ir Kastytis vandenų sūkuriuose... Rodos vanduo išsilies nuo sienos ant kilimo. Tačiau gal stipriausias jis buvo portretuose. Ne tik panašumas buvo tikras, bet ir būdinga išraiška veide charakteringai pavaizduota.

Jono Vainausko menas rado daugiau atgarsio kitataučių tarpe ir spaudoje negu mūsų. Ir austrai, ir anglai, ir kanadiečiai, ir amerikiečiai nepagailėjo jam komplimentų, jį kvietė į parodas, jo kūrinius mielai pirko. Gražiai „jis paminėtas ir ispanų kalba išleistoje knygoje „Arte Lituano".

A.a. Jonas Vainauskas bus prisimintas gruodžio 13 d. lietuviškų šv. Mišių metu Pompano Beach, Floridoje.

Juozas Dėdinas

Jūratė ir Kastytis. J. Vainausko drožinys.

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdžiu ir žmonių papročiais pirmą kartą panagrinėta Alfonso Šešplaukio-Tyruolio knygoje

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

EQUAL HOUSING LENDER

MARQUETTE NATIONAL BANK

63rd and Western Avenue 476-5100
62nd and Pulaski Road 838-3300

MEMBER FDIC • MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM

A.†A.
JUOZAS ARŠTIKYS

Gyveno North Riverside, IL.

Mirė 1987 m. lapkričio 29 d., 10:30 vak., sulaukęs 68 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kėdainių apskrityje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Genė Iešmantaitė, dukros Audronė Vanagūnienė, žentas Arvydas ir Jūratė Medziak, žentas Andrew, anūkai Viktorija ir Tomukas Vanagūnai ir kiti giminės.

Priklausė daugeliui organizacijų.

Kūnas pašarvotas antradienį, gruodžio 1 d. nuo 3 iki 9 val. vak. Butkaus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 2 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Prašoma nesiųsti gėlių.

Nuliūdę žmona, dukros, žentai ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Sally Butkus. Tel. 652-1003.

Mylimam Vyrui ir Tėvui

A.†A.
ANTANUI PLAUŠINAIČIUI

mirus, mieloms kernavietėms v.s. HALINAI PLAUŠINAITIENEI ir dukrai DAINAI, posūniui GINTARUI RĖKLAIČIUI su šeima ir kitiems giminėms reiškiame užuojautą ir kartu liūdime.

„Kernavės" skaučių tuntas

Brangiam Tėvui, Uošviui ir Seneliui

A.†A.
SALIAMONUI TAMAŠAUSKUI

mirus, mūsų mieliems draugams dr. ALINAI ir VANDELINUI DOMANSKIAMS, jų sūnums JONUI ir RIMUI su šeima reiškiame nuoširdžiausią užuojautą liūdėdami su jumis.

Burbų šeima
Didžiuliai ir
Juzefa Urbanienė

Brangiam Tėvui

A.†A.
STASIUI VENGIANSKUI

Lietuvoje mirus, sūnui EDMUNDUI ir marčiai BRONEI reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Viktorija ir Algis Karaičiai
Paulė ir Antanas Mikštai
Marytė ir Pranas Neniai
Onutė ir Adolfas Petriai
Elenutė ir Juozas Rudzinskai

A.†A.
Dr. JONAS JURGILAS

Gyveno Rancho Santa Fe, Kalifornijoj.

Po ilgos ligos mirė 1987 m. lapkričio 21 d., 9 val. vak., sulaukęs 81 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Skaudvilės valsč., Jakštų kaime. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stasė, duktė Jovita su šeima, sesuo Marija su šeima ir giminės Lietuvoje ir Meksikoje.

Laidotuvės įvyko lapkričio 25 d. Po gedulingų pamaldų Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Los Angeles, buvo palaidotas Forest Lawn, Glendale kapinėse, Kalifornijoj.

Nuliūdę žmona, duktė, žentas, anūkės ir sesuo.

Mylimai Mamytei

A.†A.
SOFIJAI GARMIENEI

mirus, dukroms IRENAI ir KUNIGUNDAI-TUSEI ir jų šeimoms bei kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Birutė Paprockienė
Kristina ir Sigitas Novickiai

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APIE LIETUVIUS

x Kun. Antano Zakarausko, ilgamečio Švč. M. Marijos Gimimo par. klebono, nuo gruodžio pabaigos išeinančio į pensiją, pagerbimas ir atsisveikinimas rengiamas ateinančių metų sausio 17 d. Mayfield Banquet salėje, 6072 S. Archer. Bilietus į banketą galima įsigyti parapijos mokyklos raštinėje. Taip pat bus išleista sveikinimų knyga, kuri bus duodama klebonui kun. A. Zakarauskui ir visiems dalyviams.

x „Draugo" administracija prašo pranešti, kad yra gavusi meniškų medžio drožinių, vazų, vėliavėlių ir kitų dirbinių, kuriuos galima įsigyti kalėdinėms dovanoms savo artimiesiems. Tai tautinės dovanos.

x Marijos ir Antano Rudžių už jų plačią lietuvišką veiklą pagerbimas bus ateinančių metų sausio 10 d. Martinique restorano salėje. Ta proga kalbės tik žurn. Stasys Pieža. Rezervacijas reikia užsisakyti iš anksto., skambinant Balfui dienos metu tel. 776-7582 arba vakarais Irenai Kriaučeliūnienei tel. 460-2123.

x Chicagos policijos departamentas praneša, kad gruodžio 5 d. bus iš varžytinių parduodami palikti ir neatsišaukti daiktai. Pardavimas bus penktadienį, nuo 8:30 val. iki 10 val. ryto.

x „Draugo" administracija prašo, kiek greičiau sveikinti savo artimuosius su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais Metais per spaudą. Kas nori sveikinti per „Draugą", prašo sveikinimus ir aukas siųsti iš anksto, nes prieš šventes jų susidaro labai daug ir nesuspėja nei surinkti, negalima nei sudėti. Reikia taip pat atsiminti, kad prieš Kalėdas paštas yra apkrautas siuntiniais ir lėtai eina.

x Don Varno posto pagelbinis Moterų vienetas rengia kalėdinį pobūvį ir narių pagerbimą gruodžio 6 d., sekmadienį, 1:30 v. p.p. Seklyčioje, 2715 w. 71 St. Šiai organizacijai 40 metų priklausančios narės yra Aldona Brazis, Emilija Karlavich, Elizabeth Matevich, Lerraine Varnis, Pearl Strode ir Anelė Pocius, 35 metus — Philomena Pakel ir Bernice Yenkelun, 20 metų — Denise Hornik, 10 metų — Ona Mikėnienė, Dorothy Dubinsky ir Dina Dywan. Šiam renginiui pirmininkauja Mary Jurgel ir Antoinette Barvitz, programą praves Valerija Stanaitienė.

x Krištanavičiaus Fondo vakaronė įvyks š.m. penktadienį, gruodžio 4 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronėje bus pagerbti Fondo amžini mecenatai, Elzbieta Katilienė ir Julius Paulėnas ir įteikta Fondo steigėjo T. Vaclovo Gutausko, S.J. vardo metinė premija Mildai Budrienei, M.D Advokatas S. Povilas Žumbakis skaitys paskaitą apie federalinę taksų reformą. Kviečiame visus dalyvauti. (sk.)

x Š.m. gruožio 5 d., šeštd., 9 val. ryto bus atnašaujamos šv. Mišios Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero minint **a.a. Antano Dumčiaus** mirties **sukaktį**. Kviečiu gimines, **draugus**, ir pažįstamus dalyvauti **ir pa**simelsti už jo sielą. Po **Mišių** visi kviečiami pusryčiams, **1507** S. 49th Ct., Cicero. **Liūdinti žmona** Ona Dumčienė. (sk.)

x Poetas Bernardas Brazdžionis, kuris buvo iš Los Angeles atvykęs į Chicagą dalyvauti Lietuvos krikščionybės jubiliejaus proga surengtam literatūros vakare, rašyt. Anatolijaus Kairio lydimas, apsilankė „Drauge", pasikalbėjo su redaktoriais ir kitais spaudos darbuotojais. Į Los Angles jis išvyksta gruodžio 1 d.

x Sol. Daiva Mongirdaitė buvo iš Bostono atvykusi dainuoti simfoniniam vakare, minint Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį. Ji buvo apsistojusi pas savo tetos Birutės Briedienės šeimą. Lydima B. Briedienės ir jos sūnaus su žmona, sol. D. Mongirdaitė lankėsi „Drauge", apžiūrėjo spaudos darbus, pasikalbėjo su redakcija ir artimaisiais. Sol. D. Mongirdaitė „Draugui" yra dainavusi ir yra artima.

x Krištanavičiaus fondas rengia vakaronę penktadienį, gruodžio 4 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Adv. Povilas Žumbakis skaitys paskaitą apie federalinę taksų reformą. Vakaronėje bus pagerbti fondo amžini mecenatai Elzbieta Katilienė ir Julius Paulėnas ir įteikta fondo steigėjo kun. Vaclovo Gutausko vardo metinė premija dr. Mildai Budrienei. Bus vaišės ir kavutė. Nuoširdžiai kviečiami visi dalyvauti.

x Marijonų Bendradarbių sąjungos Chicagos apskritis rengia Kalėdų pobūvį gruodžio 19 d., šeštadienį, 1 val. p.p. Marijonų vienuolyno svetainėje. Bus vaišės, kalėdinės giesmės ir programa. Kas norėtų dalyvauti, prašomi iš anksto skambinti pirm. Stellai Kaulakienei tel. 225-3016, Pat Tamošiūnienei tel. 656-0366 arba Sabinai Henson tel. 357-0066. Kviečiami ne tik bendradarbiai, bet ir svečiai. Asmeniui 7 dol.

x Jaunimo centro 30 m. jubiliejaus paminėjimas įvyks gruodžio 6 d. Šv. Mišiomis 3 val.. p.p. jėzuitų koplyčioje bus prisiminti jo statytojai ir geradariai. Po šv. Mišių didžiojoje salėje banketas, kurio parengimui vadovauja Sofija Džiugienė.

x „Žiburėlių Sekmadienį", Nr. 1, leidžiamas Dievo Motinos parapijos mažiesiems. Yra gražių piešinių ir vaikams pasiskaitymų. „Žiburėlių Sekmadienį" leidžia ir redaguoja Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija Clevelande.

x „Tulpe-Times", gruodžio Nr. 4, leidžiamas Lietuvių Bendruomenės Seattle, Wash., išėjo iš spaudos. Daug žinių iš lietuvių gyvenimo ir veiklos. Redaguoja Violeta Sandra Kuprėnaitė ir Zita Petkienė. Laikraštėlis leidžiamas lietuvių ir anglų kalbomis.

x Aleksandra Gylienė, Olympia, Wa., kuri įvairiomis progomis „Drauga" paremia aukomis, pratęsė prenumeratą su visa šimtine ir prierašu: „Linkiu Jums visiems stiprios sveikatos ir kantrybės". A. Gylienei, mūsų garbės prenumeratorei, tariame nuoširdų ir didelį ačiū ne tik už auką, bet ir už linkėjimus.

x Dr. Kęstas Jucas veda medicinišką radijo programą apie alkoholizmą šeštd., gruodžio 5 d., 1490 AM banga 7-8 val. ryto. (sk.)

x Patria Gifts & Electronics iki Kalėdų bus atidaryta savaitės dienomis 10-6 v.v., šešt. 10-4:30 p.p. ir sekmad. 11-4 p.p. **PATRIA, 2646 W. 71st St. Tel. 778-2100. Sav. A. F. Šlutai.** Klausykite PATRIA skelbimų kiekvieną sekmadienį 7-8 val. ryto per WCEV, 14.50 A.M. radijo banga. (sk.)

Kongreso rūmuose priėmimas, suruoštas Liet. Religinės šalpos. Iš kairės: Daiva Skuodytė, kongr. Henry Miller ir jo žmona, Lietuvos atstovas ir Diplomatijos šefas dr. St. Bačkis, Irena Skuodienė, Vytautas Skuodis ir Liet. Informacijos vedėjas Washingtone Viktoras Nakas.

Nuotr. **Rebecca Hammel**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DIDINGAS JUBILIEJUS IR KONGRESAS

Krikščionybės 600 m. sukakties minėjimas Chicagoje vyko labai sėkmingai. Trumpai galima pažymėti, kad labai įspūdingos pamaldos buvo Šv. Antano par. bažnyčioje Cicero, Padėkos dieną, kur dalyvavo vysk. P. Baltakis, vysk. A. Deksnys, vysk. V. Brizgys ir per 20 lietuvių kunigų. Parapijos šeimininkas kun. J. Šarauskas viską buvo rūpestingai suorganizavęs, o choro giedojimas su orkestro palyda buvo ypatingai sklandus ir sėkmingas. Kun. V. Rimšelis turiningame pamoksle išryškino mūsų tautos kelią į krikščionybę, o taip pat pal. arkiv. J. Matulaičio didelę įtaką mūsų krikščioniškame gyvenime.

Vakare Jaunimo centre buvo atidarymas specialios Br. Kviklio suruoštos parodos, originaliais eksponatais pavaizduojant krikščionybės augimą Lietuvoje. Parodoje daug retų eksponatų, ką parodą atidarydamas pažymėjo J. Kavaliūnas. Vysk. P. Baltakis savo kalboje priminė svarbių dokumentų, eksponatų rinkinius. Vysk. A. Deksnys perdavė Europos lietuvių sveikinimus. Pats Br. Kviklys priminė, kad, kaip kalbėjusieji vyskupai, taip ir jis pats yra skautas ir jam buvo malonu su talkininkais šią parodą paruošti. Parodoje net 100 skydų su labai plačiu įvairių krikščionybės sričių, kančių, laimėjimų pavaizdavimu.

Buvo atidaryta ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos sąjungos paroda, kurią atidarant V. Skuodis buvo pakviestas papasakoti apie svarbą Kronikų perspausdinimo išeivijoje. Kun. K. Kuzminsko, A. Bagdono pastangos buvo labai įvertintos, ypač matant Kronikos knygų laidas įvariomis kalbomis ir atsiųstų padėkos laiškų gausumą. Vakare buvo pasivaišinimas ir pabendravimas Jaunimo centro kavinėje, kur dalyvavo daug svečių.

Penktadienį, 12 val., vyko pamaldos Šv. Jurgio par. bažnyčioje, meldžiant pašaukimų. Dalyvavo visi trys išeivijos vyskupai, arti 30 liet. kunigų. Choras rūpestingai pasiruošęs. Savo pamoksle kun. dr. Petras Stravinskas atkreipė dėmesį, kad dabar išeivijos parapijose dirbančių kunigų amžiaus vidurkis jau 70 metų ir naujo prieauglio beveik nėra. Tėvų, kunigų, auklėtojų pastangos ugdant pašaukimus labai svarbios.

Penktadienį vyko Lietuvių Katalikų federacijos kongresas. Nagrinėjant federacijos misiją ir tiesiant naujus kelius svarstybose Jaunimo centro mažojoje salėje naujas idėjas kėlė Algis Kazlauskas, Petras Ąžuolas, kun. V. Bagdanavičius. Kai atėjo pamaldų metas, dalyviai autobusu vyko į Šv. Jurgio parapiją. Sugrįžus visi buvo pavaišinti pietumis. Po to vyko svarstybos apie lietuvišųkų institucijų išlaikymą.

Algis Regis išryškino pasauliečių vaidmenį, jų pasiekimus Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, išlaikant lietuviškus paprocius. Lietuvių pasauliečių ir liet. kunigų bendradarbiavimas bus našus ir veiksmingas.

Prof. Adolfas Damušis priminė tikinčiųjų sunkumus Lietuvoje, bet išryškino ir pavojus, žalingą abejingumą išeivijoje, kvietė jungtinėmis jėgomis palaikyti lietuvišką religinę dvasią.

Loreta Stukienė nupasakojo apie pastangas išlaikyti Šv. Trejybės bažnyčią lietuviams Newarke, N.J. Ten energingi pasauliečiai katalikai, palaikydami ryšį su vyskupija, su kunigais, kviesdami juos įsikurti jų parapijoje darbuotis sielovadoje, įstengė išlaikyti gyvą ir stiprėjančią lietuvišką parapiją. Plečiamos rekolekcijos, turimas švietimo fondas, ruošiami įvairūs vajai. Parapija net išlyginusi finansinius rūpesčius, turi santaupų. Stiprų įnašą daro vyčiai. Vyskupijai pareikšta, kad šią parapiją lietuviai išlaiko lietuviškai sielovadai. L. Stukienė patarė, jei kur parapija silpsta, veikti per parapijos tarybą, išsaugoti lietuviškas mišias. Nereikia bijoti vesti derybų su vyskupija. Svarbu išlaikyti par. mokyklą. Jei jos nėra, svarbu turėti švietimo fondą, padėti vaikams kitur lankyti katalikiškas mokyklas.

Kun. Ign. Urbonas pažymėjo, kad kunigai nėra užgožę pasauliečių veikimo. Kunigai nesiveržė į federacijos pirmininkus. Lietuvybė stipriau galėjo išsilaikyti, kur buvo lietuviškos parapijos. Pasauliečiai turėtų stoti į parapijos tarybas. K. Pabedinskas priminė, kad patys kalti, kad neiname į savo parapiją, ypač jaunimą reikia traukti pas lietuvius. J. Jokubka skatino, kad organizacijų vadovybės paragintų savo narius lankyti lietuvių parapijas. Kelta balsų, kad, jei jaunimas eina į jėzuitų ar kitas vienuolių lietuviškas pamaldas, tai reikia tik džiaugtis. Kun. V. Bagdanavičius skatino federaciją ieškoti būdų katalikiškas idėjas skleisti ekumeninio išsilaisvinimo žmonėse. P. Ąžuolas priminė, kad JAV Bažnyčių žinyne, leidžiamame JAV vyskupų yra įrašytos ir lietuvių katalikų įstaigos, jų tarpe ir lietuvių gyvenančių už Lietuvos vyskupija, vad. vysk. P. Baltakio. Tačiau jos darbams reikia finansinės paramos.

Kun. Vyt. Bagdanavičius atkreipė dėmesį, kad mūsų jaunimas, išėjęs ateitininkų, skautų sistemas, yra visa galva pranašesnis už to patyrimo neturinčius vietinius ir svarbu tą mūsų jaunimą skatinti plačiau reikštis.

Išeivijos ateitį aptariant kun. Ant. Saulaitis priminė, kad Seattle, kur yra keli šimtai lietuvių, krikščionybės jubiliejaus minėjime katedroje dalyvavo 2000. Amerikiečių choras giedojo kelias lietuviškas giesmes. Suaugusių švietimas yra mūsų lietuviškų religinių sambūrių ateitis. Motinos ir kunigų įtaka į jaunimą labai svarbi. Svarbu išvystyti pastoracijos ryšius, išplėsti pasauliečių bažnytinės tarnybos ir diakonų veiklą.

Kun. P. Stravinskas pabrėžė, kad pagrindinis branduolys religiniam žydėjimui yra parapija. Ar galės išlikti lietuviškos parapijos? Čia svarbu išlaikyti lietuviškas mišias. Lietuviuose gana stipriai reiškiasi negatyvumas. Reikia kreipti pozityvesne kryptimi. Svarbu atverti savo duris plačiau, nepasilikti tik užsidarius savyje. Žydų JAV yra tik 2%, o kaip jie yra išplėtę savo įtaką ir kituose. Lietuviai yra pasiekę aukšto lygio švietime. Iš to kylančią įtaką reikia palaikyti. Reikia parodyti daugiau jautrumo persekiojimams Lietuvoje. Tai svarbu. Bus galima įtraukti Amerikos Bažnyčią suprasti mūsų kančias ir mums padėti.

Dr. L. Sidrys suminėjo, kad Punsko lietuviai gal geresni katalikai, negu JAV-bių lietuviai. Čia turi įtakos kultūrinės nuotaikos, kuriomis gyvenama. Skatino namuose ir stovyklose išpažintį atlikti lietuviškai. Lietuvoje tai geriau organizuota. Šiluvoje iš suvažiavusių 80,000 žmonių priėjo išpažinties 60,000. Jubiliejaus iškilmių metu lietuviai kunigai nesudarė progos Romoje išpažinties prieiti. Lietuvių šeimos neturi bijoti vaikų. Tai tautinė ir religinė pareiga, kurią ir kunigai turėtų priminti. Nereikia ribotis sielovada tarp senimo, nors ten lengviau apaštalauti.

A. Damušis iškėlė reikalą, kad JAV vyskupai palaikytų religinį ugdymą etninėse grupėse, o nepravestų amerikoninimo. Vysk. P. Baltakis pažymėjo, kad Bažnyčioje yra nūsistatymas palaikyti tautinę sielovadą, kol ji bus reikalinga. Kol yra žmonių, kol yra kunigų, nebūna nė viena tautinė parapija uždaryta. Mūsų uždavinys ne vien patiems išsilaikyti, bet ir padėti okupacijoje lietuviams ištverti religiniame gyvenime. Dabar dauguma JAV vyskupų yra už palaikymą tautinių grupių parapijoms.

Iškeltas klausimas, kaip palengvinti lietuviams tėvams, besilaikantiems prie lietuviškos parapijos, jei ten nėra parapinės mokykla, o kita parapinė mokykla nepriima neparapiečių.

Jubiliejinės iškilmės buvo filmuojamos. Amerikos Balsas pasirūpino perduoti kasdien pranešimus į Lietuvą apie iškilmes Chicagoje. „Margutis" taip pat kasdien perdavinėjo iškilmių eigos ištraukas.

Buvo matyti atvažiavusių žmonių iš Los Angeles, Clevelando, Washingtono ir kitur. Diskusijas pravedė buvęs federacijos pirmininkas Juozas Laučka.

Juoz. Daugl.

SIMFONINIS KONCERTAS

Krikščionybės jubiliejaus minėjimas Chicagoje buvo labai praturtintas simfoniniu koncertu Morton mokyklos didžiojoje salėje, Cicero, lapkričio 28 d. Buvo čia sutelkta stiprių meninių jėgų. Dainavo Operos choro arti 60 dainininkų Šiam koncertui jie ruošėsi nuo rugsėjo mėnesio, vadovaujant chormeisterei Audronei Gaižiūnienei su akompaniatoriaus Roberto Mockaus talka. Bet viso šio koncerto siela buvo dirigentas Arūnas Kaminskas, šiam reikalui sudaręs simfoninį orkestrą iš 70 muzikantų. Pagrinde čia bvuvo 34 jo vadovaujamo Acanthus kamerinio orkestro muzikai, sutraukiant dar kita tiek profesionalų orkestro dalyvių. Pakvietus ir žinomus mūsų solistus Daną Stankaitytę, Daivą Mongirdaitę, T. Feerer, Marijų Prapuolenį, koncertas susidarė aukšto lygio, sutraukęs netoli 2000 klaustytojų iš Chicagos ir iš tolimesnių miestų. Buvo matyti net atvykusių iš Kanados. Trūkstant savų vyrų solistų, buvo pakviestas Timothy Feerer, kuris rūpestingai paruošęs lietuvišką ištarimą buvo malonus klausyti. Solistės D. Stankaitytės ir D. Mongirdaitės bei Mariaus Prapuolenio dainavimas buvo patrauklus.

Repertuaras buvo parinktas publikai įdomus. Pradėta Vlado Jakubėno „De Profundis", žodžiai Bern. Brazdžionio. Tai labai tiko minėjimo rimčiai. Švelni simfoninio orkestro palyda su vyraujančiais styginiais instrumentais pagavo klausytojų širdis religiniam susitelkimui.

Visada įdomus Mikalojus Čiurlionis savo tapyba ir kompozicijomis. Šiame koncerte klausytojai išklausė jo didįjį kūrinį „Jūros" simfoninę poemą, kur girdėjosi bangų siūbavimas, vėjo ošimas bei kitų gamtos garsų melodinė imitacija. Tokio pajėgaus simfoninio orkestro atliekama „Jūra" galėjo atskleisti visą Čiurlionio kūrybos grožį ir žavesį.

Po pertraukos antroji dalis pradėta komp. Kazimiero Banaičio operos „Jūratės ir Kastyčio" pirmuoju veiksmu, kurio libretą sukūrė Bronė Buivydaitė, perteikdama mūsų liaudies folkloro dalelę. Jau Čiurlionio „Jūros" sonatos sudarytoji pamario nuotaika labai derinosi su šios Banaičio operos pajūrio gyvenimo atspalviu. Publika viską sekė su dideliu dėmesiu ir susikoncentravimu. Buvo patirta, kad, besistengiant siekti aukšto koncerto lygio, su orkestru buvo padarytos trys repeticijos, nors orkestro kaina ir buvo iškilusi iki apie 27,000 dol. Užtat visas pastatymas išpildė viltis rengiant pagrindinį 600 m. Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimą JAV-se. Patriotines nuotaikas iškėlė pabaigoje choro ir orkestro perteikta „Lietuva brangi", kur Maironio žodžiams melodiją sukūrė Julius Juzeliūnas.

Publikos dėmesį atkreipė ne vien pajėgus choras, stiprūs solistai ir išskiritinai geras simfoninis orkestras, bet ir pats dirigentas muz. Arūnas Kaminskas, kurio mostai buvo elegantiški ir judesiai išgavo pajėgiausią orkestro, choro ir solistų reiškimąsi. Jo nuopelnus koncerto pabaigoje iškėlė jubiliejaus rengimo komiteto pirm. J. Kavaliūnas, pabrėždamas, kad susirinkusieji išgyveno didelę muzikos šventę, kur Jakubėno kūryba šaukėmės Viešpaties pagalbos, kur Čiurlionis mus nukėlė prie lietuviško pajūrio ir kur Maironio žodžiai kurstė mūsų patriotinę ugnį. Ypač pagyrė dirigentą A. Kaminską, kuris pats Lietuvos nematęs, praturtino mus lietuviškų nuotaikų melodijomis.

Juoz. Pr.

Sol. Jonas Vaznelis, „Margučio" sukaktuviniame pokylyje atlikęs premijuotas dainas.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

IŠ ARTI IR TOLI JA VALSTYBĖSE

— Tradicinė Kūčių vakarienė Denverio lietuviams bus gruodžio 19 d. 6:30 val. vak. Moterų klube, 940 S. Lincoln St. Bus suneštinė vakarienė pagal lietuviškus papročius.

— Devenių Kultūros fondas 1988 metais išleis vieno asmens dienoraštį su priedais, žemėlapiais, nuotraukomis iš antrojo pasaulinio karo meto Lietuvoje ir Vokietijoje. Stambus leidinys yra pavadintas „Karas braukia kruviną ašarą".

— Denverio, Colo., „Rūtos" tautinių šokių ratelis spalio 3 ir 4 dienomis šoko Los Angeles lietuviams. Šeštadienį jie šoko prie 112 F laipsnių karščio, o sekmadienio rytą juos sutiko žemės drebėjimas, kurį jie pirmą kartą išgyveno. Bet jų šokiai Los Angeles lietuvių buvo su entuziazmu sutikti.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.